

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

2η περίοδος - τεύχος#64 - Μάιος - Ιούνιος 2020

Πρυτανικές εκλογές 2020

Οι υποψήφιοι πρυτάνεις, Αναστ. Αθανασόπουλος, Νίκος Καραμάνος, Χρήστος Μπούρας, Γιώργος Παπαθεοδώρου, Θεόδωρος Χριστόπουλος

Έχουμε μπει στην τελική ευθεία πριν τις πρυτανικές εκλογές. Ήδη έχουν ανακοινωθεί σχηματισμοί, αφού οι εκλογές, όπως διαφαίνεται με βάση το υπό συζήτηση νέο νομοσχέδιο, θα γίνουν ηλεκτρονικά με δικαίωμα ψήφου μόνο των μελών του διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού, ενώ επανερχόμαστε στην εκλογή ενιαίων συνδυασμών που περιλαμβάνουν τον/την Πρύτανη και τους αναπληρωτές του.

Κάποια σχήματα έχουν ήδη ανακοινωθεί. Συγκεκριμένα, το σχήμα του **Θεόδωρου Χριστόπουλου**, καθηγητή του Τμήματος Χημείας και πρώην μέλους του Συμβουλίου Διοίκησης, που ανακοινώθηκε πρώτο πλαισιώνεται από τους Σταύρο Κάκκο, Αν. Καθηγητή, Τμ. Ιατρικής, τον Κωνσταντίνο Κουτσογιάννη, Καθηγητή Τμ. Φυσικοθεραπείας, την Ειρήνη Μαργιωλάκη, Αν. Καθηγήτρια, Τμ. Βιολογίας και τον Αθανάσιο Χασιακό, Αν. Καθηγητή, Τμ. Πολιτικών Μηχανικών.

Υποψήφιος Πρύτανης θα είναι επίσης, όπως έχει γίνει γνωστό, ο **Χρήστος Μπούρας**, καθηγητής στο Τμήμα Μηχανικών Υπολογιστών της Πολυτεχνικής Σχολής, μέχρι πρόσφατα Αναπληρωτής Πρυτάνεως στο Πρυτανικό σχήμα της Β. Κυριαζοπούλου, που παραιτήθηκε λόγω διαφωνίας του με τους χειρισμούς σχετικά με τη συνένωση με το ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας. Το σχήμα του κ. Μπούρα περιλαμβάνει τον Δ. Μαντζαβίνο, καθηγητή του Τμ. Χημικών Μηχανικών, τον Δ. Σκούρα καθηγητή του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών, τον Π. Δημόπουλο καθηγητή του Τμ. Βιολογίας και τον Μ. Μαραγκό καθηγητή του Τμήματος Ιατρικής.

Επίσης έχει ανακοινωθεί το σχήμα του καθηγητή Τμ. Ιατρικής **Αναστάσιου Αθανασόπουλου** που πλαισιώνεται από τον καθηγητή του Τμ. Φυσικής, Θάνο Αργυρίου, τον Δ. Βαγενά του Τμ. Χημικών Μηχανικών, την Αμαλία Υφαντή του Τμ. Νηπιαγωγών και τον Θ. Σκόδρα του Τμήματος Ηλεκτρολόγων.

Ο νυν αναπληρωτής πρυτάνεως ακαδημαϊκών και διεθνών θεμάτων και καθηγητής του Τμήματος Χημείας **Νίκος Καραμάνος** ανακοίνωσε επίσης την υποψηφιότητά του με συνεργάτες τη Βίκυ Ζολώτα, από το Τμήμα Ιατρικής, τον Αντώνη Αλεξανδρίδη, από το Τμήμα Ηλεκτρολόγων, τον Νίκο Γιαννακόπουλο, από το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών και τον Δημήτρη Μούρτζη, από το Τμήμα Μηχανολόγων.

Τέλος, ο Κοσμήτορας της Σχολής Θετικών Επιστημών και καθηγητής του Τμήματος Γεωλογίας, **Γιώργος Παπαθεοδώρου**, πρόσφατα δήλωσε παρών στις εκλογές αυτές, μέσω ανακοίνωσης που υπογράφουν ο Γιάννης Ζαρκάδης του Τμ. Ιατρικής, ο Χριστόφορος Κροντηράς του Τμ. Φυσικής, η Παναγιώτα Μιχαλακάκου, από το Τμ. Μηχανικών Περιβάλλοντος και ο Γιώργος Νικολάου, πρόεδρος του Τμήματος Επιστημών της Εκπαίδευσης και Κοινωνικής Εργασίας.

Σε επόμενα τεύχη του @UP θα περιλάβουμε πιο εκτενή ρεπορτάζ στο θέμα αυτό.

COVID19, δημόσια πολιτική και οικονομική ύφεση

Χωρίς αμφιβολία, ο ιός COVID19 έχει προκαλέσει τον πανικό στο παγκόσμιο στερέωμα. Από τα μέσα Μαρτίου του 2020, στην πλειοψηφία τους οι κυβερνήσεις υιοθέτησαν μέτρα κοινωνικής αποστασιοποίησης για τον περιορισμό της εξάπλωσης της πανδημίας. Έτσι, η καθημερινότητα σε όρους οικονομικής δραστηριότητας ανεστάλη και μάλιστα ως αποτέλεσμα της επιλογής των ιδίων των κοινωνιών, αφού θεωρήθηκε ότι η κοινωνική αποστασιοποίηση αποτελεί τη βέλτιστη

στρατηγική αντιμετώπισης της υγειονομικής κρίσης με βάση τους διαθέσιμους πόρους. Παρά την όποια κριτική ασκείται για την αξιοπιστία των υγειονομικών δεδομένων που σχετίζονται με τον COVID19, οι ενδείξεις συναινούν στο ότι η εξάπλωση του ιού έχει μάλλον περιοριστεί. Κατά κανόνα, η υιοθέτηση μιας δημόσιας πολιτικής παράγει αποτελέσματα και για άλλες πτυχές της καθημερινής ζωής των πολιτών, πέραν της πτυχής που αφορά το πρόβλημα για το οποίο ελήφθη η απόφαση. Έτσι, και στην περίπτωση του COVID19, σημαντικές επιπτώσεις αναμένεται να προκύψουν από τη λήψη περιοριστικών μέτρων σε πολλούς τομείς, πέραν του τομέα της δημόσιας υγείας.

Από θεωρητικής άποψης, οι επιπτώσεις αυτές προεξοφλούνται και λαμβάνονται υπόψη κατά τη σύγκριση του οφέλους με το κόστος που αφορά την υιοθέτηση των περιοριστικών μέτρων. Η έκβαση αυτής της σύγκρισης εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την εσωτερική του κόστους ευκαιρίας (δηλαδή, απώλεια εισοδήματος για περιορισμό της διάδοσης του ιού). Η υιοθέτηση μέτρων περιορισμού υποδηλώνει ότι οι κοινωνίες αποδίδουν μεγαλύτερη αξία στη διατήρηση του αποθέματος υγείας που διαθέτουν, συγκριτικά με το κόστος που συνοδεύει αυτή την απόφαση. Το τυπικό οικονομικό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι είναι: να περιορίσουν την οικονομική δραστηριότητα με την ελπίδα του περιορισμού της εξάπλωσης του ιού, γνωρίζοντας ότι θα προκαλέσουν ζημιά στην οικονομία και τους εργαζόμενους ή να μην υιοθετήσουν περιορισμούς γνωρίζοντας ότι κάποιοι άνθρωποι που ενδεχομένως να ζούσαν λόγω της υιοθέτησης περιοριστικών μέτρων, τελικά δεν θα επιζήσουν. Συνεπώς, ενώ τα περιοριστικά μέτρα θα σώσουν τη ζωή κάποιων ανθρώπων, ταυτόχρονα θα δημιουργήσουν οικονομική ζημιά για την πλειοψηφία των εργαζόμενων εκείνων οι οποίοι θα επιβιώσουν, δεδομένου ότι δεν θα προσβληθούν από τον ιό. Ως εκ τούτου, παρότι το οικονομικό κόστος των περιοριστικών μέτρων μπορεί να προεξοφληθεί, αυτό που δεν μπορεί να τεκμηριωθεί άμεσα και αιτιωδώς είναι πόσες παραπάνω ανθρώπινες ζωές θα χαθούν στην απουσία περιοριστικών μέτρων.

Από θεωρητικής άποψης, οι επιπτώσεις αυτές προεξοφλούνται και λαμβάνονται υπόψη κατά τη σύγκριση του οφέλους με το κόστος που αφορά την υιοθέτηση των περιοριστικών μέτρων. Η έκβαση αυτής της σύγκρισης εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την εσωτερική του κόστους ευκαιρίας (δηλαδή, απώλεια εισοδήματος για περιορισμό της διάδοσης του ιού). Η υιοθέτηση μέτρων περιορισμού υποδηλώνει ότι οι κοινωνίες αποδίδουν μεγαλύτερη αξία στη διατήρηση του αποθέματος υγείας που διαθέτουν, συ-

γκριτικά με το κόστος που συνοδεύει αυτή την απόφαση. Το τυπικό οικονομικό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι είναι: να περιορίσουν την οικονομική δραστηριότητα με την ελπίδα του περιορισμού της εξάπλωσης του ιού, γνωρίζοντας ότι θα προκαλέσουν ζημιά στην οικονομία και τους εργαζόμενους ή να μην υιοθετήσουν περιορισμούς γνωρίζοντας ότι κάποιοι άνθρωποι που ενδεχομένως να ζούσαν λόγω της υιοθέτησης περιοριστικών μέτρων, τελικά δεν θα επιζήσουν. Συνεπώς, ενώ τα περιοριστικά μέτρα θα σώσουν τη ζωή κάποιων ανθρώπων, ταυτόχρονα θα δημιουργήσουν οικονομική ζημιά για την πλειοψηφία των εργαζόμενων εκείνων οι οποίοι θα επιβιώσουν, δεδομένου ότι δεν θα προσβληθούν από τον ιό. Ως εκ τούτου, παρότι το οικονομικό κόστος των περιοριστικών μέτρων μπορεί να προεξοφληθεί, αυτό που δεν μπορεί να τεκμηριωθεί άμεσα και αιτιωδώς είναι πόσες παραπάνω ανθρώπινες ζωές θα χαθούν στην απουσία περιοριστικών μέτρων.

Μετά από περίπου 2 μήνες, η συζήτηση περί άρσης των περιοριστικών διοικητικών μέτρων έχει ξεκινήσει και οι κοινωνίες καλούνται να αξιολογήσουν εκ νέου το όφελος και το κόστος της συγκεκριμένης επιλογής. Ωστόσο, οι συνθήκες με βάση τις οποίες θα ληφθούν αυτές οι αποφάσεις είναι διαφορετικές αφού η διαθέσιμη πληροφόρηση, τόσο σε σχέση με τον COVID19 και τη δημόσια υγεία όσο και σε σχέση με τις επιπτώσεις στην καθημερινή ζωή των πολιτών είναι σημαντικά αναβαθμισμένη. Στο επίκεντρο αυτής της συζήτησης βρίσκεται η επιστημονική κοινότητα από την οποία η κοινωνία απαιτεί άμεσες λύσεις που θα υιοθετηθούν από την πολιτεία και θα είναι εφαρμόσιμες και αποτελεσματικές για όλους τους πολίτες και τις κοινωνικές δομές. Ας σημειωθεί, ότι το πρόβλημα της ελλιπούς πληροφόρησης και αναξιπιστίας των δεδομένων είναι κρίσιμο όταν πρόκειται για άμεσους κινδύνους που απειλούν την ίδια τη ζωή των ανθρώπων.

Ποιες όμως αναμένεται να είναι επιδράσεις στους εργαζόμενους και τις επιχειρήσεις; Το ερώτημα αυτό είναι δύσκολο να απαντηθεί χρησιμοποιώντας αντίστοιχες εμπειρίες (πανδημίες) του παρελθόντος, αφού η δομή των σύγχρονων οικονομιών διαφέρει σημαντικά στις μέρες μας. Η σύγχρονη οικονομική δραστηριότητα αποτελείται από αλληλεξαρτούμενους λήπτες αποφάσεων (εργαζόμενους, εργοδότες, προμηθευτές, καταναλωτές, τράπεζες και ενδιαμέσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς) όπου ο καθένας με την ιδιότητά του αποτελεί ταυτόχρονα εργαζόμενο, καταναλωτή, δανειστή κ.λπ. κάποιου άλλου. Λόγω της απόστασης που προκαλούν οι διοικητικοί περιορισμοί, αλλά και της ατομικής απομόνωσης που ο εκάστοτε λήπτης αποφάσεων ορθολογικά επιλέγει για την αποφυγή του ρίσκου της μόλυνσης, η παραπάνω αλυσίδα σπάει, με αποτέλεσμα αυτή η συλλογική δράση να γίνεται καταστροφική για την οικονομία. Σύμφωνα με την άποψη επιφανών οικονομολόγων από τις ΗΠΑ και την Ευρώπη, όπως έχει καταγραφεί από το IGM Forum, οι 2 στους 3 ερωτηθέντες εκτιμούν ότι λόγω της εμφάνισης του ιού και των πολιτικών δημόσιας υγείας που έχουν υιοθετηθεί θα προκληθεί σημαντική οικονομική ύφεση. Προφανώς, οι εκτιμήσεις περιλαμβάνουν σφάλματα και το ύψος της τελικής μείωσης στο κατά κεφαλήν ακαθάριστο εγχώριο προϊόν για καθεμιά οικονομία θα γίνει αντιληπτό στο επόμενο χρονικό διάστημα.

COVID19, δημόσια πολιτική και οικονομική ύφεση

Οι πραγματικές επιπτώσεις της εξάπλωσης του ιού αλλά και τις επικείμενες οικονομικές ύφεσης αναμένεται να παρατηρηθούν σε διάφορους τομείς της καθημερινότητας των ανθρώπων και κυρίως στην υγεία, την απασχόληση, το εισόδημα και την εκπαίδευση. Ο βαθμός διάχυσης της ύφεσης δεν αναμένεται να είναι ομοιογενής, αφού η επίδραση θα είναι μάλλον διαφορετική για τον καθένα μεμονωμένο εργαζόμενο και επιχείρηση. Η αιφνίδια διακοπή της οικονομικής δραστηριότητας συμβάλλει στη μείωση του εισοδήματος των ατόμων και των εσόδων των επιχειρήσεων που επηρεάζονται από τα μέτρα περιορισμού. Την ίδια στιγμή ορισμένες κατηγορίες δαπανών δεν προσαρμόζονται ανάλογα με τη ροή των εσόδων, με αποτέλεσμα η οικονομική θέση νοικοκυριών και επιχειρήσεων να δυσχεραίνει. Η διάρκεια αυτής της δυσμενούς κατάστασης θα εξαρτηθεί από τη διάρκεια των περιοριστικών μέτρων, τον χρόνο που θα χρειαστούν οι κοινωνίες μέσω της ατομικής ευθύνης να γνωρίσουν τον ιό και να τον διαχειριστούν και τον χρόνο που θα χρειαστεί ώστε να αναπτυχθούν θεραπευτικές αγωγές και κατάλληλα εμβόλια.

Έτσι, για την αποφυγή μιας βαθιάς οικονομικής ύφεσης στις περισσότερες χώρες υιοθετείται ένας συνδυασμός δημόσιων πολιτικών που στοχεύουν πρωτίστως στον τομέα της δημόσιας υγείας για τον περιορισμό της ανθρώπινης διάδοσης του ιού και,

δευτερευόντως, στον τομέα της δημοσιονομικής πολιτικής, των αγορών προϊόντος και εργασίας και του χρηματοπιστωτικού τομέα. Ενώ οι παρεμβάσεις στον τομέα της δημόσιας υγείας έχουν ξεκάθαρο στόχο, αυτό δεν είναι σαφές ότι συμβαίνει και στην περίπτωση της αντιμετώπισης του αναπόφευκτου κόστους της διαταραχής που επήλθε στο ευρύτερο οικονομικό σύστημα.

Η τρέχουσα υγειονομική κρίση ως ένα αιφνίδιο γεγονός που εξελίσσεται δυναμικά και διαμορφώνεται από πολλούς παράγοντες, πέραν από τα τραγικά αποτελέσματα σε όρους απώλειας ανθρώπινων ζωών, αποτελεί ταυτόχρονα ευκαιρία για τις κοινωνίες και τους πολίτες αναφορικά με τη διαχείριση και αξιοποίηση της πληροφορίας, τη βελτίωση της ποιότητας των δεδομένων και της χρήσης τους στη διαμόρφωση δημόσιας πολιτικής, την αποδοχή και ανάδειξη της επιστημονικής κοινότητας ως πόλο που συμβάλλει στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και την ανάγκη επαναπροσδιορισμού της αξίας της ατομικής και συλλογικής ευθύνης.

[Νίκος Γιαννακόπουλος, Αναπλ. Καθηγητής Τμήμα Οικονομικών Επιστημών]

Οικοσύστημα εκπαίδευσης για τη Βιωσιμότητα και Ανάπτυξη του Κοινωνικού Επιχειρείν

Το Πανεπιστήμιο Πατρών από τον Ιανουάριο του 2020 συμμετέχει σε τριετές πρόγραμμα Συμμαχίας Γνώσης (2020-2022), στο πλαίσιο του Erasmus+, με σκοπό την ενίσχυση της βιωσιμότητας και της απασχολησιμότητας στην κοινωνική επιχειρηματικότητα, μέσω: α) της ανάπτυξης δεξιοτήτων κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της προώθησης αυτών σε φοιτητές μας που ενδιαφέρονται να εμπλακούν στον τομέα της κοινωνικής οικονομίας, παρέχοντάς τους ευκαιρίες να βιώσουν τον πραγματικό κόσμο του κοινωνικού επιχειρείν, στο μαθησιακό τους περιβάλλον, β) ενδυναμώνοντας τους υφιστάμενους και μελλοντικούς κοινωνικούς επιχειρηματίες μέσω της ανάπτυξης κρίσιμων δεξιοτήτων και ικανοτήτων και γ) αναπτύσσοντας ένα μοντέλο συνεργασίας μεταξύ πανεπιστημίων και φορέων επαγγελματικής εκπαίδευσης για την ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού.

Το πρόγραμμα συντονίζεται από το Πανεπιστήμιο «Limerick Institute of Technology» με έδρα την Ιρλανδία, με τη συμμετοχή τεσσάρων πανεπιστημίων και άλλων φορέων της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής εκπαίδευσης, από τέσσερις χώρες (Ιρλανδία, Ελλάδα, Ιταλία, Σλοβενία). Η ομάδα του έργου ήδη εργάζεται για να σχεδιάσει και να εφαρμόσει πιλοτικά εκπαιδευτικό περιεχόμενο και υλικό

ελεύθερης πρόσβασης για την υποστήριξη της ατομικής και οργανωσιακής μάθησης, και της ανάπτυξης της δικτύωσης στο πεδίο της κοινωνικής επιχειρηματικότητας. Η δοκιμαστική εφαρμογή του υλικού θα ακολουθήσει το μοντέλο της μικτής εκπαίδευσης (e-learning, διά ζώσης εκπαίδευση και εκπαίδευση στον χώρο εργασίας). Για τον σκοπό αυτό, θα σχεδιαστούν 16-24 εκπαιδευτικές ενότητες σε κρίσιμες πτυχές της βιωσιμότητας και ανάπτυξης των κοινωνικών επιχειρήσεων, όπως αυτές θα αναδειχθούν από σχετικές έρευνες.

Τα αποτελέσματα του έργου αναμένεται να εμπλουτίσουν τα προγράμματα σπουδών πανεπιστημίων και φορέων επαγγελματικής εκπαίδευσης, ενσωματώνοντας νέες εκπαιδευτικές προσεγγίσεις, προσανατολισμένες στις πραγματικές ανάγκες της κοινωνικής επιχειρηματικότητας, και σε σύγχρονες πρακτικές εκπαίδευσης. Τον συντονισμό του έργου εκ μέρους του Πανεπιστημίου Πατρών έχει η κυρία Παπαδημητρίου Δ., Αναπληρώτρια Καθηγήτρια του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων.

[Δήμητρα Παπαδημητρίου, Αναπλ. Καθηγήτρια, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων]

(Όταν) ο χρόνος (μπαίνει) σε καραντίνα

Σε περιόδους βαθιάς κρίσης, όπως αυτή που ζούμε τώρα, ο άνθρωπος δείχνει ταυτόχρονα το καλό και το κακό του πρόσωπο. Από τη μια μεριά, το ένστικτο της αυτοσυντήρησης, απαιτώντας την ικανοποίηση των στοιχειωδέστερων αναγκών, φέρνει στην επιφάνεια την επιθετικότητα και την ανταγωνιστικότητά του, ίσως μερικές φορές τη ζώωδη όψη του. Φέρνει,

όμως, παράλληλα στιγμές αλληλεγγύης, συμπόνιας και μέριμνας για τον άλλο, που σε κάνουν να θυμηθείς τις βαθύτερες ποιότητες του ανθρώπου. Σε τέτοιες περιόδους, ο χρόνος, όσο κι αν γνωρίζεις πως το μετά δεν θα είναι το ίδιο με το πριν, παίζει μαζί μας παιχνίδια. Μολονότι βιάζεται να φτάσει στο μέλλον για να συνεχίσει εκείνο που υπήρχε, κοντοστέκεται κι αργοπορεί. Γι' αυτό, η υπομονή, συνδεδεμένη πάντα με την αντίστροφη μέτρηση του χρόνου, δοκιμάζει τις αντοχές της. Ενώ ο νους, μουδιασμένος από την αναστολή του χρόνου, περιφέρεται σε ημιτελείς εικόνες κι ανολοκλήρωτες σκέψεις.

Η παρούσα, ωστόσο, συγκυρία παρουσιάζει αρκετές ιδιοτυπίες. Ποτέ άλλοτε δεν είχαμε στη διάθεσή μας τόσες πληροφορίες και τόσες γνώσεις για την αντιμετώπιση μιας πανδημίας. Κι όμως, αυτό δεν μας βοήθησε να σταθούμε λιγότεροι αμήχανοι απέναντι σε μια αρρώστια που μολονότι εμφανίστηκε αιφνίδια, εκδηλώνεται σε ένα βραδυφλεγές φαινόμενο. Ποτέ δεν είχαμε τόσα πολλά περιοριστικά μέτρα να αλλάζουν την καθημερινότητά μας από τη μια μέρα στην άλλη, δρομολογώντας μάλιστα εξελίξεις που υπό διαφορετικές συνθήκες θα ήταν αδύνατο να εφαρμοσθούν με την ίδια ταχύτητα και για τις οποίες αυτή τη στιγμή αδυνατούμε να προβλέψουμε ποιες θα είναι οι μακροπρόθεσμες συνέπειές τους. Πρόκειται, βέβαια, για μέτρα απαραίτητα, αλλά απρόσμενα και ανοίκεια, που μέχρι πρότινος δεν φανταζόμασταν ότι θα μπορούσαν να συνυπάρξουν. Γιατί, ποιος θα μπορούσε να φανταστεί πως πράγματα, όπως η απουσία - συγκεκριμένα η απουσία από τον κοινωνικό χώρο - θα μπορούσε να αποβεί μέσο καταστολής μιας αρρώστιας. Ποιος θα περίμενε την επιβολή κανονισμών, που άνευ προηγουμένου περιορίζουν βασικές ατομικές ελευθερίες, ως μεθόδους για την αντιμετώπιση της εξάπλωσής της. Ακόμη, πώς θα μπορούσε κανείς να προβλέψει ότι η απομόνωση του ατόμου, η τηλεργασία και η κοινωνική απόσταση, που θεωρούνταν μεμπτά στοιχεία του χρηματοπιστωτικού καπιταλισμού, θα μπορούσαν να γίνουν εύσημα υπευθυνότητας.

Καλούμαστε πάραυτα να προσαρμοσθούμε σε νέες καταστάσεις και συνθήκες ύπαρξης, να πειθαρχήσουμε με ασυνήθιστους κανόνες συμβίωσης, να ξανα-ανακαλύψουμε τη σημασία της κοινωνικής αλληλεγγύης, να διαχειριστούμε τον χρόνο και τον πυρετό της καμπίνας, να εξοικειωθούμε με πλευρές της τεχνολογίας και συναναστροφής που μέχρι πρόσφατα φάνταζαν περιττές ή απάνθρωπες: τηλ-επικοινωνία, τηλ-εργασία, τηλε-διάσκεψη, τηλε-εκπαίδευση, να αποδεχόμαστε την υπευθυνότητά μας ως κοινωνικά όντα, μένοντα σε απομόνωση, γιατί έτσι προστατεύουμε όχι μόνο τον εαυτό μας αλλά και το κοινωνικό σύνολο, να φέρουμε στα μέτρα μας συνθήκες που μας

απομακρύνουν από τον άλλο, αλλά που ταυτόχρονα, με απροσδόκητους τρόπους, μας φέρνουν κοντά στον άλλο.

Κι όμως, αυτό το «διάλειμμα» από την «κανονικότητα» ίσως μας δώσει το χρόνο που μας έλειπε για να αποστασιοποιηθούμε από τη συνήθεια και να ξανασκεφτούμε όλα εκείνα που αφήνουμε συχνά στην άκρη για να ικανοποιήσουμε τις ζητήσεις της βουλημικής καθημερινότητας. Ο αναστοχασμός θέλει πάντα τον χρόνο του. Ίσως τώρα μπορέσουμε να ξαναθυμηθούμε ότι η άγνωρη υπαρξιακή έλλειψη, προίκα της παρουσίας μας στον κόσμο, δεν γεμίζει όταν επαναπαυόμαστε σε μια καθημερινότητα δίχως βάθος. Να ξανασκεφτούμε - όσο κι αν κάνουμε τα στραβά μάτια - πόσο ευάλωτοι είμαστε απέναντι στη φύση, πως μοιραζόμαστε τους ίδιους φόβους και ότι ο θάνατος είναι κοινή ανθρώπινη μοίρα. Ίσως, έτσι, να πιάσουμε τη ζωή διαφορετικά και να μπορέσουμε να δώσουμε τις σωστές αναλογίες στα πράγματα του κόσμου. Να μην φοβηθούμε τη μοναχικότητα, γιατί, ούτως ή άλλως, αυτή μόνο μας δίνει τη δυνατότητα να κοιτάζουμε μέσα μας. Να δεχθούμε ότι η εσωστρέφεια, ειδικά στην εποχή μας, μπορεί, ίσως, να σημαίνει αντίδραση στους ξέφρενους ρυθμούς της αγοράς και στην ύβρη της υπερβολικής παρουσίας. Πάνω απ' όλα, όμως, να ξαναθυμηθούμε ότι η ύπαρξή μας είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τον άλλο είτε αυτός είναι επιτυχημένος επιχειρηματίας, άστεγος, άνεργος, άπορος, ή μετανάστης. Ακριβώς επειδή η πανδημία δεν κάνει διακρίσεις, αποδεικνύει κάτι που ισχύει σε ευρύτερη κοινωνική κλίμακα: πως η έλλειψη μέριμνας για τις ασθενέστερες κοινωνικές ομάδες θέτει πάντα σε κίνδυνο το σύνολο του κοινωνικού σώματος.

Ο διαθέσιμος, όμως, χρόνος, όσο κι αν μας καλεί να σκεφτούμε εκείνα που μας ενώνουν, δεν είναι ίδιος για όλους. Ορισμένοι θα μπορέσουν να απομονωθούν στα ησυχαστήριά τους, ενώ άλλοι αναγκαστικά θα παραμείνουν στις θέσεις τους. Ιατρικό προσωπικό, υπάλληλοι στα σουπερμάρκετ, ανειδίκευτοι εργάτες, ωρομίσθιοι, οδηγοί λεωφορείων θα συνεχίσουν να προσφέρουν βασικές υπηρεσίες, παραμένοντας εκτεθειμένοι στην ίωση. Κάποιοι θα κοιτάζουν να εκμεταλλευτούν τη συγκυρία για λογαριασμό τους, αυγατεύοντας τα εισοδήματά τους, ενώ οι ασθενέστερες κοινωνικές ομάδες θα παραμείνουν στο έλεος των καιρών, με την επιβίωση να παραμένει ζητούμενο. Κάποιοι θα απορροφηθούν στην επόμενη μέρα, σχεδιάζοντας τις στρατηγικές αντιμετώπισης της πραγματικότητας που θα προκύψει μετά την πανδημία, ενώ άλλοι θα αναζητήσουν ερμηνείες του φαινομένου σε θεωρίες συνωμοσίας, οι οποίες, όπως έκαναν πάντα, θα επαναπαύονται στην ευφάνταστη αναζήτηση των υπαιτίων.

Ο άνθρωπος ξεχνά όταν περάσουν οι δυσκολίες. Όλοι, άλλωστε, βιαζόμαστε να γυρίσουμε στην κανονικότητα. Η λησμονιά που έρχεται με τον χρόνο, φάρμακο στα διαχειρίσιμα επώδυνα καταστάσεων, απώλειας ή αποτυχίας, συχνά μας κάνει να χάσουμε τον δρόμο μας, παραγνωρίζοντας εκείνο που έχει σημασία. Θα θυμόμαστε άραγε όσα στοχαστήκαμε όταν ο χρόνος μπήκε σε καραντίνα;

[Αντώνης Δρακόπουλος, Πανεπιστήμιο του Σίντνεϊ]

Ο Αντώνης Δρακόπουλος είναι Αναπληρωτής Καθηγητής της Νεο-ελληνικής και Συγκριτικής Λογοτεχνίας στο Πανεπιστήμιο του Σίντνεϊ. Από τις εκδόσεις «Πλέθρον» κυκλοφορεί το βιβλίο του «Ο Σεφέρης και η Κριτική».

ideas
worth
spreading.

TED Circles hosted by TEDxPatras - «A Changing World»

Οι πρώτες ψηφιακές συζητήσεις του TEDxPatras για τις αλλαγές της πανδημικής κρίσης στον κόσμο μας

Ήταν μέσα Ιανουαρίου, όταν πληροφορηθήκαμε την ύπαρξη ενός θανατηφόρου ιού, παρακολουθώντας στιγμιότυπα που θύμιζαν δυστοπική ταινία επιστημονικής φαντασίας, από μια ερειπωμένη πόλη στη «μακρινή» Κίνα και δεκάδες γερανοί να εργάζονται για την ανέγερση ενός νοσοκομείου μέσα σε μια εβδομάδα! Μετά από λίγες ημέρες, ο «μακρινός» ιός, με τα λίγα κρούσματα στην Αμερική και την Ευρώπη, είχε εξαπλωθεί ραγδαία και για πρώτη φορά όλος ο πλανήτης είχε και έχει μια προτεραιότητα: την αντιμετώπιση μιας πρωτόγνωρης πανδημίας, που ο παγκόσμιος μηχανισμός υγείας ακόμα δεν έχει καταφέρει να αντιμετωπίσει. Η εικόνα της έρημης πόλης και της απομόνωσης είναι πλέον η παγκόσμια πραγματικότητα.

Τρεις μήνες μετά, η κατάσταση στη χώρα μας βρίσκεται υπό μερικό έλεγχο. Ο προβληματισμός για τη διάρκεια και την αντιμετώπιση του ιού παραμένει και, όπως είναι αναμενόμενο, το ενδιαφέρον στρέφεται στην αλλαγή του τρόπου ζωής.

Στη βραχυχρόνια, αλλά και μακροχρόνια αλλαγή που έχει επιφέρει η πανδημία εστιάζει και η σειρά των πρώτων διαδικτυακών συζητήσεων, που διοργάνωσε το **TEDxPatras**, στο πλαίσιο των εκδηλώσεων **TEDCircles** της παγκόσμιας κοινότητας του **TED**.

Πώς η πανδημία του κορωνοϊού αλλάζει τον κόσμο μας:

Θεοκλής Ζαούτης - Καθηγητής Παιδιατρικής Λοιμωξιολογίας και Επιδημιολογίας του Πανεπιστημίου της Πενσυλβάνια, και μέλος της «Ελληνικής Επιτροπής Αντιμετώπισης Εκτάκτων Συμβάντων Δημόσιας Υγείας από Λοιμογόνους Παράγοντες» του Υπουργείου Υγείας.

Κοινωνική και προσωπική περιβαλλοντική ευθύνη

Θεοδότα Νάντσου, Επικεφαλής περιβαλλοντικής πολιτικής, WWF Ελλάς.

Ιωσήφ Μποτετζάγιας, Αναπληρωτής Καθηγητής περιβαλλοντικής πολιτικής στο τμήμα Περιβάλλοντος, Πανεπιστημίου Αιγαίου.

- Το ανοσοποιητικό σύστημα του κάθε ανθρώπου είναι διαφορετικό. Ο μεγαλύτερος αγώνας των επιστημόνων αυτή τη στιγμή είναι η ανάπτυξη ενός καλύτερου τεστ αντισωμάτων, καθώς ακόμα δεν είναι κατανοητή η ανοσολογική απόκριση του SARS-con 2 και εάν κάποιος έχει αντισώματα ή ανοσοαπόκριση, είναι άγνωστη η διάρκεια ανοσίας και η ανθεκτικότητά της.
- Υπάρχουν περισσότερα από 100 υποψήφια εμβόλια που βρίσκονται σε εξέλιξη, αλλά ακόμα και αν βρεθεί ένα υποψήφιο μόριο, ένας ιός που μπορεί να χρησιμοποιηθεί μεταλλαγμένος για εμβόλιο, χρειάζεται να δοκιμαστεί πρώτα σε ζώα, μετά σε λίγα υγιή άτομα και μετά να γίνουν οι μελέτες με χιλιάδες άτομα, για να διασφαλιστεί ότι είναι αποτελεσματικό, αλλά και ασφαλές για την ανθρώπινη υγεία. Αυτή η διαδικασία, ακόμα και αν το κατάλληλο εμβόλιο βρεθεί σήμερα, θα χρειαζόταν τουλάχιστον 12 μήνες για να εμφανιστεί στην αγορά. Είναι χαρακτηριστικό ότι και για τη γρίπη, το περιεχόμενο του εμβολίου αλλάζει κάθε χρόνο.
- Παρατηρώντας τα χαρακτηριστικά του ιού, είναι πολύ πιθανό να υπάρξει ένα δεύτερο κύμα έξαρσης του SARS-con 2 το φθινόπωρο, το οποίο δεν μπορεί να ελεγχθεί αυτή τη στιγμή. Το θετικό στην Ελλάδα είναι ότι λόγω της έγκαιρης επιβολής μέτρων πρόληψης, η καμπύλη της νόσου σταθεροποιήθηκε σχετικά γρήγορα, δίνοντας χρόνο στο σύστημα υγείας, ένα σύστημα που είχε επιβαρυνθεί λόγω της οικονομικής κρίσης, να ενισχύσει τις δομές του και να είναι έτοιμο να διαχειριστεί και μια μελλοντική κατάσταση πανδημίας.
- Από το 2003 υπάρχουν ιατρικές δημοσιεύσεις που εστιάζουν στον βαθμό επικινδυνότητας που φέρουν οι αγορές και η κατανάλωση άγριων ζώων ως πηγές επιδημιών. Το 2018 ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας εισήγαγε στα σενάρια αντιμετώπισης επιδημιών μία ασθένεια που μεταδίδεται από άνθρωπο σε άνθρωπο, την ασθένεια X. Υπήρχε η γνώση ότι θα συμβεί, αλλά ήταν άγνωστο το πότε.
- Η μεγαλύτερη απειλή για την ανθρωπότητα είναι η ίδια η ανθρωπότητα. Η σημερινή κατάσταση συνδέεται με την παρέμβαση του ανθρώπου στα οικοσυστήματα και τη διατάραξη της βιοποικιλότητας. Με την αποψίλωση των δασών και της ζούγκλας, καταστρέφονται οι βιότοποι του πλανήτη και τα άγρια ζώα έρχονται πιο κοντά στους ανθρώπινους οικισμούς. Το κυνήγι και η κατανάλωση άγριων ζώων, συχνά απειλούμενων, αυξάνει τον κίνδυνο μετάδοσης ασθενειών σε ανθρώπους.
- Για να κατανοήσουμε και να ανταποκριθούμε αποτελεσματικά στον COVID-19 και σε άλλες νέες μολυσματικές ασθένειες που πιθανότατα θα συναντήσουμε στο μέλλον, είναι επιτακτική ανάγκη οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής να ανταποκριθούν άμεσα εντάσσοντας πολιτικές «πλανητικής συνείδησης». Αυτό σημαίνει την ολιστική προσέγγιση της δημόσιας υγείας που περιλαμβάνει την υγεία του φυσικού περιβάλλοντος.

TED Circles hosted by TEDxPatras - «A Changing World»

Οι πρώτες ψηφιακές συζητήσεις του TEDxPatras για τις αλλαγές της πανδημικής κρίσης στον κόσμο μας

Προσωπικά Δεδομένα, Ασφάλεια και Τεχνητή Νοημοσύνη στην Υγεία

Μυλαΐδη Στούμπου, Ανώτερο στέλεχος της Microsoft Corp, Περιφερειακή Διευθύντρια στρατηγικής και προγραμμάτων εμπορικού εταίρου σε 24 χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, μέλος της επιτροπής Women in Business (WIB) του Ελληνο-Αμερικανικού εμπορικού επιμελητηρίου

Αλέξανδρος Νούσιας, νομικός και υπεύθυνος για θέματα δεοντολογίας στο Ινστιτούτο Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών του ΕΚΕΦΕ-Δημόκριτος, Συνιδρυτής του MyData Greece, πρώην νομικός υπεύθυνος των Creative Commons Ελλάδος

Αργυρώ Χατζοπούλου, Συνιδρύτρια και επικεφαλής σύμβουλος της APIROPLUS Solutions Ltd, υπεύθυνη για το αντικείμενο της πιστοποίησης και των προτύπων για το Ευρωπαϊκό έργο CONCORDIA, διαπιστευμένη εκπαιδευτρια για θέματα Κυβερνοασφάλειας

Μανώλης Τερροβίτης, Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων (DPO) στο Εθνικό Δίκτυο Ιατρικής Ακρίβειας στην ογκολογία και στο αντίστοιχο εθνικό δίκτυο για την καρδιολογία, ερευνητής στο ερευνητικό κέντρο Αθηνά, στις περιοχές των μεγάλων δεδομένων και της προστασίας της ιδιωτικότητας

- Η έλευση της πανδημίας έχει δημιουργήσει μια νέα τεχνολογική ιχνηλάτηση μέσω εφαρμογών υποστηρίζοντας τη σωστή λήψη κλινικών και διαχειριστικών αποφάσεων στον τομέα της υγείας. Περιοχές όπως η Νότια Κορέα, η Ουκρανία, η Κοπεγχάγη και η Ρώμη βασίστηκαν σε ηλεκτρονικές εφαρμογές «εικονικού βοηθού», για τον έλεγχο μετάδοσης του ιού και περιόρισαν τον αριθμό των ασθενών που έκαναν εισαγωγή στο νοσοκομείο.
- Η δημιουργία μιας ψηφιακής εφαρμογής «παρακολούθησης» της ανθρώπινης εμπειρίας, για παράδειγμα, η έξυπνη τουαλέτα, η οποία θα συλλέγει πληροφορίες που σήμερα δίνει ένα μικροβιολογικό εργαστήριο, μπορεί να βοηθήσει στην πρόληψη θανατηφόρων ασθενειών, αλλά παράλληλα δημιουργεί το δίπλο «να μείνουμε υγιείς ή να μείνουμε άνθρωποι». Σε αυτή την περίπτωση, η υπεράσπιση των προσωπικών δεδομένων και η κοινωνική δικαιοσύνη μπορεί να λειτουργήσει ως τροχόπεδι στην άμεση εύρεση εμβολίου.
- Τα δεδομένα που συγκεντρώθηκαν μέσω ηλεκτρονικών μηνυμάτων την περίοδο της καραντίνας αρχειοθετήθηκαν για λόγους δημοσίου συμφέροντος και η προφύλαξή τους είναι ζήτημα εθνικής ασφάλειας, όπως αναφέρεται στο άρθρο 89 του GDPR (Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων). Πρόσφατα συστάθηκε ειδική επιτροπή για την προστασία των δεδομένων, αλλά ακόμα δεν υπάρχει ξεκάθαρη κατεύθυνση προκειμένου οι τηλεπικοινωνιακοί πάροχοι που συγκεντρώνουν τα στοιχεία να είναι σίγουροι ότι έχουν προστατεύσει στο μέγιστο τα δεδομένα.
- Επίσης, οι χρήστες δεν γνωρίζουν ποιες δομές και για ποιον λόγο θα χρησιμοποιήσουν τα προσωπικά τους στοιχεία, για τι διάστημα θα αποθηκευτούν και δεν υπάρχει κάποια εγγύηση ότι είναι πλήρως προστατευμένα. Θα πρέπει να δημιουργηθεί μια αλυσίδα ευθύνης με τεχνικές και νομικές προδιαγραφές, οι οποίες ρητώς θα αναφέρουν τα Πρωτόκολλα ασφαλείας που θα πρέπει να ακολουθούν οι φορείς που συλλέγουν ή/και χρησιμοποιούν τα προσωπικά δεδομένα.

Αλλαγή της Κοινωνικής Πολιτικής. Προβληματισμοί και Πραγματικότητα

Αντιγόνη Λυμπεράκη, Καθηγήτρια Οικονομικών, Πάντειο Πανεπιστήμιο και Γενική Διευθύντρια στο SolidarityNow

Θοδωρής Γεωργακόπουλος, Δημοσιογράφος και Συγγραφέας, Editorial Director διαNEΟσις

- Στην πρόσφατη έρευνα του «διαNEΟσις», που διεξήχθη από τις 8 έως τις 15 Απριλίου, με πανελλαδικό δείγμα 1.250 ατόμων, χαρτογραφήθηκε ο τρόπος που ζουν οι Έλληνες στην πανδημία. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι:
α. Κυριαρχεί η αισιοδοξία και η υπερηφάνεια από οποτεδήποτε τα τελευταία δέκα χρόνια, με 85.7% των πολιτών να θεωρούν ότι τα πράγματα πηγαίνουν προς τη σωστή κατεύθυνση.
β. Περίπου η μισή οικονομική δραστηριότητα στη χώρα έχει επιβραδυνθεί. Μόνο ένας στους τέσσερις εργάζεται κανονικά, ένας στους τέσσερις με τηλεργασία και οι υπόλοιποι είτε εργάζονται με μειωμένο ωράριο εκ περιτροπής είτε βρίσκονται σε κάποια μορφή άδειας ή αναστολής και δεν εργάζονται καθόλου.
γ. 11.4% των εργαζομένων έχασαν τη δουλειά τους μετά την 1η Μαρτίου 2020.
- Σε επίπεδο κοινότητας ατόμων, προκύπτει ένας νέος προβληματισμός σχετικά με την ψυχική υγεία. Η ψυχολογική κόπωση είναι ο κυριότερος λόγος που ξεκίνησε η χαλάρωση των μέτρων. Η κρίση αντίθετα με το τι πιστεύουν οι περισσότεροι Έλληνες, δεν θα τελειώσει για πάρα πολλούς μήνες ακόμα.
- Ο ιός είναι πάρα πολύ καινούργιος, συνεχώς εμφανίζονται νέες συνέπειες που μπορεί να προκαλέσει, όπως θρομβώσεις και εγκεφαλίτιδες, ενώ υπάρχουν ελάχιστα δεδομένα για να οριστεί τι ακριβώς πρέπει να γίνει. Στο διάστημα που θα χρειαστεί μέχρι την εύρεση εμβολίου ή μιας αποτελεσματικής θεραπείας, θα πρέπει ο πληθυσμός να προσαρμοστεί στα αυστηρά μέτρα κοινωνικής απομόνωσης που είναι πιθανόν να ακολουθήσουν.
- Όλες οι χώρες του κόσμου αντιμετωπίζουν την πανδημία με διαφορετικό τρόπο και παρατηρείται μία έντονη περιχαράκωση πόρων πολλών χωρών, ελαττωμένη συνεργασία και ανταγωνισμός σε πολύ σημαντικά θέματα από την ανάπτυξη εμβολίων και θεραπευτικών μεθόδων και φαρμάκων μέχρι το θέμα της παραγωγής υγειονομικού υλικού.

Μπορείτε να παρακολουθήσετε τις συζητήσεις στο κανάλι του **TEDxPatras** στο YouTube.

[Αλεξάνδρα Γούδη,
Υπεύθυνη Επικοινωνίας Ομιλητών TEDxPatras
Διοικητική Υπάλληλος Βιβλιοθήκης & Κέντρου Πληροφόρησης]

«Μπαίνοντας» στο σπίτι της Frida Kahlo

Κατά την περίοδο της καραντίνας διάφοροι οργανισμοί και φορείς προσέφεραν στο κοινό ελεύθερη πρόσβαση στο υλικό τους ή σε μέρος αυτού. Στόχος ήταν η παραμονή στο σπίτι να γίνει όσο το δυνατόν πιο δημιουργική και ενδιαφέρουσα, έστω και σε αυτές τις δύσκολες στιγμές. Μικρά και μεγάλα θέατρα άρχισαν να μεταδίδουν επιτυχημένες παραστάσεις-σταθμούς, ηλεκτρονικές βιβλιοθήκες προσέφεραν πολυάριθμους παλαιούς και νέους τίτλους τόσο για επί τόπου ανάγνωση/ακρόαση όσο και για ελεύθερη αποθήκευση, ενώ μουσεία από όλον τον κόσμο έδωσαν τη δυνατότητα στους ανθρώπους να περιηγηθούν ανάμεσα στα έργα τους από την άνεση του σπιτιού, με τη βοήθεια του διαδικτύου.

Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο, δίνεται η ευκαιρία στο κοινό να περιηγηθεί στο πασίγνωστο «Γαλάζιο Σπίτι» (Casa Azul) της εμβληματικής Μεξικάνας σουρεαλίστριας ζωγράφου Frida Kahlo, το οποίο βρίσκεται στην Πόλη του Μεξικού και συγκεκριμένα στη συνοικία Κογιωακάν. Σ' αυτό το σπίτι πέρασε το μεγαλύτερο μέρος της ζωής της, εμπνεύστηκε, δημιούργησε μερικούς από τους πιο σημαντικούς πίνακές της, φιλοξένησε και έδωσε άσυλο στον εκδιωγμένο Ρώσο επαναστάτη Λέων Τρότσκι, συζήτησε με πολλές καταξιωμένες φιγούρες της εποχής, ώσπου άφησε την τελευταία της πνοή το 1954. Μετά τον θάνατό της ο σύζυγός της- και παγκοσμίου φήμης ζωγράφος- Diego Rivera πήρε την πρωτοβουλία να διαμορφώσει το σπίτι της ως μουσείο, ζητώντας από τον Juan O' Gorman να φτιάξει το στούντιο της Frida.

Η εικονική έκθεση «Appearances Can Be Deceiving», της οποίας η ονομασία προ-

έρχεται από τον ομότιτλο πίνακα της Frida, φιλοξενεί πάνω από 300-παραδοσιακά και μη-αντικείμενα, τα οποία βρίσκονταν υπό την κατοχή της. Μέσα από την 360 μοιρών περιήγηση βλέπει κανείς τόσο τον πολύχρωμο χώρο, όπου

Ο πίνακας «Appearances Can Be Deceiving» της Frida Kahlo

ζούσε όσο και τον κήπο της, ο οποίος πλασιώνει ολόκληρο το περιβάλλον της και αγοράστηκε όσο ζούσε ο Τρότσκι μαζί με το ζευγάρι. «Μπαίνοντας» μέσα στο σπίτι αντικρίζει κανείς τον πολύχρωμο και ζωντανό χώρο στον οποίο ζούσε, όπως τη χαρακτηριστική κουζίνα με το έντονο κίτρινο δάπεδο και το τραπέζι στη μέση, δίπλα το ατελιέ με το καθαυτό της και τα χρώματά της, το υπνοδωμάτιό της με το προσθετικό πόδι που παρήγγειλε το 1953, δωμάτια γεμάτα με διάφορα έργα λαϊκής μεξικανικής τέχνης και κουλτούρας και όλα τα έπιπλα που χρησιμοποιούσε όσο ζούσε εκεί, άψογα συντηρημένα.

Φυσικά, δεν θα μπορούσαν να λείπουν μέσα από το σπίτι της και μερικά από τα πιο γνωστά δημιουργήματά της, όσο και του Diego. Ενδεικτικά έργα της Frida που αντικρίζει κανείς στους τοίχους: «Viva la Vida», «Family portrait» (ανολοκλήρωτο), «Marxism Will Give Health to the Ill», «Portrait of My Father» και του Diego:

«Seated Woman», «The Alarm Clock».

Πέραν από τα έργα της, την προσοχή τραβούσαν επίσης και τα χαρακτηριστικά ενδύματά της, μέσω των οποίων προέβαλε την αγάπη της για την μεξικανική κουλτούρα, ενδυναμώνοντας την ταυτότητά της και αφήνοντας το δικό της μοναδικό στίγμα στον κόσμο. Φορέματα βγαλμένα απευθείας από την μεξικανική παράδοση των προγόνων της αλλά και από άλλες παραδοσιακές φυλές της Ασίας και της Ευρώπης, κεντημένες με περίτεχνο τρόπο μπλουζες και ζωηρόχρωμες φούστες συνδυασμένες με στεφάνια από λουλούδια στα μαλλιά και έντονα κοσμήματα αποτέλεσαν τα στοιχεία της εμβληματικής εικόνας της. Αξίζει να επισκεφθεί κανείς, ακόμα και διαδικτυακά, το Museo Frida Kahlo, καθώς εκεί παρουσιάζονται στη σειρά πολλές από τις ενδυμασίες της μαζί με συγκεκριμένες πληροφορίες για την προέλευσή τους. Τέλος, παρουσιάζονται και οι κορσέδες που ήταν αναγκασμένη να φοράει για το μεγαλύτερο μέρος της ζωής της εξαιτίας του ατυχήματος που είχε στα 18 της και των αλλεπάλληλων χειρουργικών επεμβάσεων, οι οποίες συχνά την κρατούσαν καθηλωμένη στο κρεβάτι για μήνες ολόκληρους.

Μπορείτε να περιηγηθείτε στο «Γαλάζιο Σπίτι» ακολουθώντας αυτόν τον σύνδεσμο:

https://www.recorridosvirtuales.com/frida_kahlo/museo_frida_kahlo.html

Περιήγηση στο MuseoFridaKahlo: <https://www.museofridakahlo.org.mx/en/the-blue-house/>

[Σαβίνα Αποστολοπούλου]

LaCasaAzul (Το Γαλάζιο Σπίτι)

Viva la Vida

Οι σπουδές στην εποχή του Covid-19

Πλέον, είναι γεγονός ότι η πανδημία έχει τροφοδοτήσει μέγιστες αλλαγές όσον αφορά τις σπουδές των φοιτητών στα πανεπιστημιακά ιδρύματα της χώρας. Η τεχνολογία αναγκάστηκε έκδηλα με μέγιστους ρυθμούς να επιταχύνει την ανάπτυξή της, για να μπορέσει να διατηρηθεί παρά τις δυσχέρειες και τα απροσμέτρητα προβλήματα, η παράδοση των μαθημάτων και των εργαστηρίων.

Τη βάση όλων αποτέλεσαν οι υπολογιστές, που πλέον θεωρήθηκαν μάχιμοι για την ανάκαμψη στα πεδία που κατά βάση θεωρούνται απαραίτητα σημαντικά για την καλλιέργεια, ανάπτυξη και ενδυνάμωση μιας χώρας. Προφανώς, η αδυναμία ενός κράτους, να μην προσφέρει την παιδεία ακόμα και σε αυτά τα μελανά χρόνια που μαστίζονται από τον Covid-19, θα προκαλούσε ιδιαίτερα αισθητές αντιδράσεις και την κατάρρευση ενός ολόκληρου κοινωνικοπολιτικού συστήματος.

Μολονότι είναι φανερό πλέον ότι το κύμα της επερχόμενης καταστροφής, όσον αφορά την παιδεία, έχει πλέον αναχαιτιστεί και μπορούμε να μιλάμε για εκτόξευση των προσπαθειών να διατηρηθούν και να αναπροσαρμοστούν τα δεδομένα σύμφωνα με το υπάρχον status quo, δεν παραλείπονται σαφώς και τα μειονεκτήματα. Ο άνθρωπος πια καθίσταται δέσμιος μιας μηχανής, η οποία σύμφωνα με το φαίνεται τον εξυπηρετεί χωρίς να χρειάζεται ο ίδιος να προβεί σε οποιαδήποτε άλλη κίνηση. Το αντιστρόφως ανάλογο είναι πως ο άνθρωπος παρακμάζει στη νέα τάξη των πραγμάτων και παραμένει αμφίβολο με τα σημερινά γεγονότα, τότε θα επιστρέψει στην αρχική του εξέχουσα θέση.

Είναι λυπηρό που όσα θεωρούνται δεδομένα, πλέον αδυνατούν να παίξουν τον ρόλο που κάποτε είχαν, πράγματα απλά και απόλυτα καθημερινά. Μια παιδρική συζήτηση πριν την άρξη του μαθήματος, μια διαδρομή προς τη βιβλιοθήκη για τον δανεισμό ενός βιβλίου για την καλύτερη κατανόηση του μαθήματος του εξαμήνου... Και όμως... Στιγμές της ζωής που λείπουν από όλους μας και κάποτε ήταν τόσο προσβάσιμες, που κατανοούσαν βαρετές.

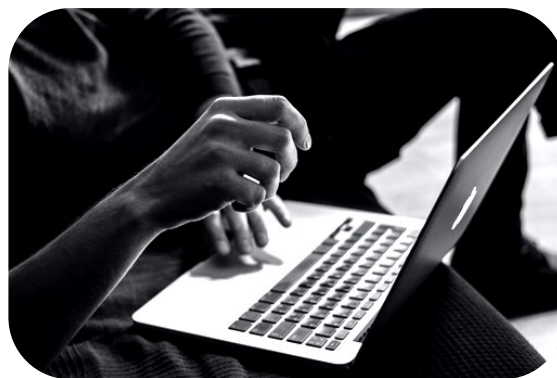
Και όσο περνάει ο καιρός, αναρωτιούνται όλοι πότε θα επιστρέψουν στην κανονικότητά τους, πότε θα γυρίσουν στη σχολή τους, πότε θα νιώσουν πραγματικά φοιτητές /-τριες σε οποιοδήποτε επίπεδο σπουδών και αν βρίσκονται, καθώς πλέον υιοθετούν μια persona και απλώς βιώνουν ως θεατές τον τίτλο, που δικαιωματικά τους ανήκει πίσω από μία οθόνη.

[Αντα Σαμαρά]

Εξετάσεις εξ αποστάσεως

Το παράξενο αυτό εξάμηνο, το εαρινό του 2020 έφτασε στο τέλος, με Skype και e-class τα μαθήματα έγιναν, όμως με τις εξετάσεις τι θα γίνει; Αυτό είναι το ερώτημα στα χείλη όλων. Το υπουργείο έδωσε μια γενική κατεύθυνση, τα πανεπιστήμια μελετάνε το θέμα και αποφασίζουν το καθεύνα διαφορετικά. Το Πανεπιστήμιο Πατρών πρότεινε να αποφύγουμε να γίνουν οι εξετάσεις στα αμφιθέατρα, έστω και αραιά-αραιά και έκρινε ότι δεν πρέπει να συνωστιστούμε, αφού η υγειονομική κρίση δεν έχει φύγει εντελώς. Άρα, θα καταφύγουμε και πάλι στα ψηφιακά μέσα. Εξετάσεις με το e-class και το Skype. Οι επιλογές που υπάρχουν και οι καθηγητές καλούνται να αποφασίσουν είναι οι εξής: (α) Προφορική εξ αποστάσεως εξέταση με χρήση τηλεδιάσκεψης, (β) Αξιολόγηση με γραπτές εργασίες, (γ) γραπτή εξ αποστάσεως εξέταση με ταυτοποίηση των εξεταζόμενων και εποπτεία τους μέσω κάμερας.

Αυτή περιλαμβάνει είτε ερωτήσεις κλειστού τύπου («ασκήσεις» του e-class), ή ερωτήσεις ανάπτυξης («εργασίες» του e-class). Μπορεί, επίσης, οι εξετάσεις να περιλαμβάνουν ένα συνδυασμό από τους διαφορετικούς αυτούς τρόπους.

Φωτογραφία Sergey Zolkin, unsplash.com

Οι φοιτητές ανησυχούν, αφού δεν ξέρουν πότε και πώς θα γίνουν οι εξετάσεις, οι καθηγητές ανησυχούν, γιατί φοβούνται ότι με τα μέσα που διαθέτουν δεν μπορούν να γίνουν αδιάβλητες εξετάσεις. Ένα πρόβλημα νέο έχει να αντιμετωπίσει όχι μόνο το Πανεπιστήμιό μας, αλλά όλα τα Πανεπιστήμια του κόσμου.

ΣΤΟ ΤΕΥΧΟΣ #64 ΕΧΟΥΝ ΣΥΜΒΑΛΕΙ:

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΕΚΔΟΣΗΣ ΤΟΥ @UP: Ν. Αβούρης, Ι. Βαν-Ντερ-Βέιλε, Δ. Καρδαμάκης, Α. Κωστίου, Θ. Μονιούδη-Γαβαλά.

Κείμενα (αλφαβητικά): Σαβίνα Αποστολοπούλου, Φώτης Γαλανόπουλος, Νίκος Γιαννακόπουλος, Αλεξάνδρα Γούδη, Αντώνης Δρακόπουλος, Χρύσα Κωστοπούλου, Παναγιώτης Λιανός, Αγγελική Ματράκα, Βίβιαν Παναγιωτοπούλου, Δήμητρα Παπαδημητρίου, Άντα Σαμαρά, Μαρίνα Τριανταφυλλίδη, Παναγιώτα Φωτεινοπούλου, Γιώργος Χαριτάτος

Αρχισυνταξία: Γιώργος Χαριτάτος, Δημήτρης Χείλαρης και Τηλέμαχος Ασημακόπουλος, Τμήμα Φιλολογίας.

Γραφιστική & καλλιτεχνική επιμέλεια: Δήμητρα Ρίζου και Δέσποινα Σκέντζου, ΕΛΚΕ Πανεπιστημίου Πατρών.

Φιλολογική επιμέλεια: Διονυσία Αγγελοπούλου, Στρατούλα Αξιομακάρου, Αντώνης Δάγγας, Άντα Σαμαρά (φοιτητές Τμ. Φιλολογίας).

Εκτύπωση: Τμήμα Εκτυπώσεων - Τυπογραφείου Πανεπιστημίου Πατρών

«Ο τρόπος που συμπεριφέρομαι στους πελάτες είναι και ο τρόπος που συμπεριφέρομαι στους φίλους μου»

Μια συνέντευξη με τον Λεωνίδα Πανόπουλο.

Ο Λεωνίδας Πανόπουλος και ο Γιώργος Χαριτάτος μετά τη συνέντευξη.

Συναντηθήκαμε με τον Λεωνίδα Πανόπουλο, ιδιοκτήτη του βιβλιοπωλείου «Anima Libri» (Κολοκοτρώνη 36), σε μια γωνιά της πόλης μας, που τα βιβλία αποκτούν πνοή. Το βιβλιοπωλείο έχει διακριθεί ως ένα από τα δέκα πιο «ψαγμένα», αν και ο Λεωνίδας Πανόπουλος χαρακτηρίζει αυτή τη διάκριση ελπίστική. Μια ενδιαφέρουσα συνέντευξη από έναν ξεχωριστό άνθρωπο, με ειλικρινή αγάπη για το βιβλίο.

Anima libri, λοιπόν, δηλαδή το «πνεύμα των βιβλίων». Ποιο πιστεύετε ότι είναι το πνεύμα των βιβλίων;

Κοίτα, θα σου απαντήσω μια κανονικά και μια μη κανονικά: πρόκειται για κόλπο, ώστε να διεγερθεί το φανταστικό του κόσμου. Το βιβλίο είναι είδος ζωντανού οργανισμού, καθώς γεννιέται στο μυαλό του αναγνώστη – εμείς ασχολούμαστε μόνο με τους αναγνώστες – και εξελίσσεται μέσα σ' αυτό. Με αυτήν την έννοια, έχει ένα πνεύμα, καθώς ένα καλό βιβλίο μένει στο μυαλό είτε αθόρυβα είτε θορυβωδώς.

Εσείς, όντας από μικρός στο βιβλιοπωλείο, ποια τα συναισθήματα και οι μνήμες σας;

Εγώ γεννήθηκα εδώ. Από τότε που έχω μνήμες είναι από 'δω. Είναι σαν να ρωτάς ένα ψάρι πώς του φαίνεται το νερό. Δεν έχω υπάρξει σε άλλο περιβάλλον για να κάνω σύγκριση, υπό την έννοια ότι για εμένα το βιβλίο –ως ύπαρξη και αντικείμενο –ήταν το αυτονόητο στη ζωή

μου. Επίσης, αυτό που τότε δεν καταλάβαινα, αλλά τώρα το συνειδητοποιώ, ήταν η τρομακτική ευχέρεια να παίρνω όποιο βιβλίο θέλω. Και αυτό μου έμαθε να ψάχνω... Δεν φοβάμαι να πάρω ένα αποτυχημένο βιβλίο που δεν θα μ' αρέσει. Εγώ, ακόμη κι αυτό, το θεωρώ χρήσιμο για έναν αναγνώστη που καταλαβαίνει.

Πιστεύετε ότι η πρόσβαση στο βιβλίο με αυτόν τον παραδοσιακό τρόπο που περιγράφετε συμβαίνει τώρα;

Όχι, όχι. Εγώ έχω μνήμες που τα Σάββατα ερχόταν κόσμος και χάζευε βιβλία χωρίς απαραίτητα να αγοράσει. Τα έπιανε, τα χάζευε, πήγαινε στο οπισθόφυλλο. Αυτή τη σκηνή έχω να τη δω πολλά χρόνια. Μάλιστα, μου έχει δημιουργηθεί η αντίθετη αίσθηση, ότι κόσμος μπαίνει, κοιτάει σαν να βρίσκεται σε μουσείο, περιστρέφει το βλέμμα που δεν στέκεται πουθενά και λέει «ευχαριστώ, γεια σας». Πολλοί δεν ρωτάνε τη γνώμη του βιβλιοπώλη, παρά έρχονται έχοντας συμβουλευτεί τα reviews του Goodreads.

«Ένα βιβλίο μπορεί να σου αλλάξει τη ζωή.»

Αυτό το πράγμα για μια κοινωνία είναι πλούτος.»

Μεσούσης της πανδημίας παρείχατε βιβλία σε πελάτες μέσω ηλεκτρονικής παραγγελίας, μια αναμφίβολα σημαντική κίνηση. Εντούτοις, η προσωπική σχέση του βιβλιοπώλη με τον πελάτη μπορεί να αντικατασταθεί από μια απρόσωπη ηλεκτρονική συναλλαγή;

Παρείχαμε βιβλία σε φίλους και γνωστούς που μας έστελναν ένα μήνυμα ή ένα email. Εντούτοις, επιλέξαμε να μη δημιουργήσουμε e-shop. Ως ηλεκτρολόγος μηχανικός, που ήταν η προηγούμενη μου δουλειά, έχω φτιάξει τέσσερα-πέντε e-shops. Για το βιβλιοπωλείο έχω κάτσει αρκετές φορές, αλλά δεν το έχω τελειώσει. Ο λόγος είναι

ότι αντιδρώ μέσα μου στην έννοια του e-shop. Δεν με ενδιαφέρει να έρχεται ηλεκτρονικά η παραγγελία και να τυλίγω πακέτα.

Πιστεύετε στην αναβάθμιση των πολιτισμικών ιδεωδών μέσα από τα βιβλία;

Υπάρχουν δουλειές που δεν έχουν άμεσο οικονομικό αντίκτυπο σε μια χώρα, αλλά κερδίζουν σε κοινωνικό πλούτο, πράγμα που στο μυαλό μου δεν είναι εύκολο να κοστολογηθεί. Γιατί είναι το παιδί που θα διαβάσει κάτι και θα θελήσει να γίνει αρχαιολόγος, είναι η μητέρα που θα διαβάσει κάτι και θα επηρεάσει τον τρόπο που θα μεγαλώσει το παιδί της. Με αλλά λόγια, ένα βιβλίο μπορεί να σου αλλάξει τη ζωή. Αυτό το πράγμα για μια κοινωνία είναι πλούτος.

Υπάρχουν βιβλιοπωλεία που κινούν κύκλους εκδηλώσεων και ηθελημένα ή μη απευθύνονται σε ένα συγκεκριμένο κοινό. Εσείς πώς θα παρακινούσατε ευρύτερες ομάδες, π.χ. τους φοιτητές, να αποκτήσουν επαφή με το βιβλίο;

Ό,τι κάνει κανείς που τον εκφράζει, καλό είναι. Εμένα δεν με εκφράζει αυτό. Τώρα αυτό που λες με τους φοιτητές δεν γίνεται. Αυτό δεν λειτουργεί και καλά κάνει και δεν λειτουργεί, γιατί σκοπός μου δεν είναι να σώσω κάποιον. Αυτό που μπορώ να κάνω είναι να λειτουργήσω ως παράδειγμα –αν μπορώ, γιατί και το παράδειγμα είναι πολύ ισχυρό– να κάνω αυτό που μ' αρέσει και αυτό που μ' αρέσει να το εκφράσω με κάποιον τρόπο, ώστε να το δει κάποιος άλλος που μπορεί να ενδιαφερθεί. Οι φοιτητές δεν αποτελούν μια ειδική κατηγορία που πρέπει να διαβάσει. Στη ζωή των νέων, όπως και κάποιων ενηλίκων, περιλαμβάνεται ως είδος απόλαυσης η αναγνωστική. Αυτού του είδους η απόλαυση δεν είναι κάτι που μπορεί να στο εγχειρίσω με κάποιο τρόπο. Ο πολιτισμός, όπως και η συνείδηση δεν επιβάλλονται. Με τον ίδιο τρόπο που δεν επιβάλλεται και η ανάγνωση. Ο κόσμος σήμερα καταναλώνει πάρα πολλά γράμματα με τη χρήση του κινητού. Μόνο να σκεφτείς τα μηνύματα που γράφουν και ανταλλάσσουν τη βδομάδα μπορεί να αντιστοιχούν και σε ολόκληρο βιβλίο. Ωστόσο, δεν διαβάζουν λογοτεχνία, ποίηση, δοκίμιο. Την αναγνωστική ικανότητα την έχουν, αλλά κάτι δεν τους κινητοποιεί να στραφούν προς αυτά.

Συνέχεια στη σελίδα 10>

«Ο τρόπος που συμπεριφέρομαι στους πελάτες είναι και ο τρόπος που συμπεριφέρομαι στους φίλους μου»

Μια συνέντευξη με τον Λεωνίδα Πανόπουλο.

Υπάρχουν πολλά και μεγάλα βιβλιοπωλεία, στα οποία οι περισσότεροι λειτουργούν ως υπάλληλοι ή ως επιχειρηματίες παρά σαν βιβλιοπώλες. Υπάρχουν και άλλα που λειτουργούν ως εστίες πνεύματος. Ποια η γνώμη σας πάνω σ' αυτό;

Ο καπιταλισμός έτσι είναι. Εγώ για να ζήσω πρέπει να βάλω ένα δεκάευρω στο συρτάρι. Το δεκάευρω ποτέ δεν θα πει αν προήλθε από το Έγκλημα και Τιμωρία ή τις Πενήντα αποχρώσεις του γκρι. Άρα, για να ζήσω πρέπει να φάω και για να φάω πρέπει να πουλήσω. Εκεί μπαίνει το καθαρά εμπορικό κομμάτι. Εκείνο που γίνεται ενοχλητικό, καρικατούρα και βλαπτικό είναι η τάση που έχει η αγορά για τα μονοπώλια. Το να υπάρχει ποικιλία σ' ένα τέτοιο ζωτική σημασίας κομμάτι για την κοινωνία, όπως είναι κατά τη γνώμη μου το βιβλίο, είναι πολύ σημαντικό.

Ο Σεφέρης έχει γράψει στο πρώτο μέρος της Κίχλης ότι «τα σπίτια πεισματώνουν εύκολα σαν τα γυμνώσεις», θίγοντας έμμεσα τη βαρύνουσα σημασία της μνήμης. Πιστεύετε το ίδιο και για τα βιβλιοπωλεία;

Πολύ ωραίος στίχος! Σε σχέση με τη μνήμη, είναι οι λέξεις ως επί το πλείστον πεθαμένων που έχουν μνήμη, άρα μ' αυτή την έννοια είναι ένα αποθετήριο, ένας παγωμένος χρόνος σκέψης, όπως και οι βιβλιοθήκες και τα άλλα έργα τέχνης. Οι λέξεις μπορούν να φανταστείς πως είναι η συμπτωκνωμένη φωνή ή η σκέψη του συγγραφέα. Αυτό είναι ίσως τρομακτικό για κάποιους, σαν ένα είδος νεκροταφείου, το οποίο όμως μπορεί και ανασταίνεται κάθε φορά που ανοίγεις το βιβλίο. Το βιβλίο είναι ντεμοντέ εκατό τοις εκατό, είναι εκτός της νόρμας η ανάγνωση λογοτεχνίας ως απόλαυση. Μ' αυτή την έννοια, τα βιβλιοπωλεία μπορείς να τα δεις και ως «γυμνωμένα σπίτια», καθώς αναφέρονται σ' ένα προϊόν που δεν πολυαφορά τον σύγχρονο κόσμο. Δεν είναι mainstream, γιατί για να διαβάσεις ένα βιβλίο πρέπει να αφιερώσεις χρόνο και να είσαι εκεί. Παράλληλα, μπαίνεις σε μια κατάσταση σειριακή, γράμμα-γράμμα, λέξη-λέξη, σελίδα-σελίδα, μέχρι να φτάσεις στο τέλος. Σε απορροφά. Αντίθετα με μια εικόνα που έρχεται και σε

βρίσκει, στο βιβλίο την εικόνα την φτιάχνει ο αναγνώστης. Αυτή η διαδικασία δεν είναι εύκολη και απαιτεί ένα είδος επένδυσης.

Ποιες δεξιότητες πρέπει να έχει ένας βιβλιοπώλης και συνοπτικά τι σημαίνει να είσαι βιβλιοπώλης στην Πάτρα του 2020;

Καταρχάς, να ξεκινήσω λέγοντας ότι ο τρόπος που συμπεριφέρομαι στους πελάτες είναι και ο τρόπος που συμπεριφέρομαι στους φίλους μου. Το πρώτο που έμαθα από νωρίς είναι να είμαι δύσπιστος σε σχέση μ' αυτά που λέει πως θέλει. Στη ζωή μου έχω γνωρίσει ελάχιστους βιβλιοπώλες. Αυτούς που εννοώ εγώ ως βιβλιοπώλες, δηλαδή ανθρώπους που να διαβάζουν. Δεν φτάνει μόνο αυτό. Πρέπει να έχεις κάτι και από τις ικανότητες του κριτικού λογοτεχνίας. Βασικό στοιχείο είναι να έχεις ένα είδος επικοινωνίας με τον αναγνώστη που θα έρθει να σου ζητήσει κάτι και να μπορέσεις να ταυτίσεις την εικόνα που έχεις στο δικό σου μυαλό με αυτό που αφορά τον συγκεκριμένο άνθρωπο. Είναι εγκληματικό λάθος να προτείνεις κάτι που αρέσει σε σένα. Από εκεί και μετά πρέπει να έχεις τις δεξιότητες ενός πωλητή.

Εσείς έχετε θητεύσει στο Πανεπιστήμιο Πατρών στο τμήμα των Ηλεκτρολόγων Μηχανικών. Αν και ακούγονται ετερόκλητα τα πεδία, εσείς πώς καταφέρατε να τα συνδυάσετε;

Κανένα πεδίο δεν είναι ετερόκλητο με κανένα άλλο, καθώς τα ενώνει η διάθεση για γνώση, η περιέργεια. Αν έχω περιέργεια, δεν μπορώ να πω ότι ενδιαφέρομαι για τον Θουκυδίδη και αδιαφορώ πλήρως για τον Αϊσάιν. Σίγουρα μπορεί να έχεις κλίση κάπου ή κάτι να σε γοητεύει περισσότερο από κάτι άλλο. Ωστόσο, η γνώση που στηρίζεται σ' αυτό που λέμε περιέργεια και θαυμασμό, μέσα μου δεν μπόρεσαν ποτέ να διακριθούν. Μ' αυτή την έννοια, τα βιβλία είναι η βάση όλων.

Εσείς έχετε αγαπημένο βιβλίο;

Αγαπημένα βιβλία έχω και είναι αυτά που τα διάβασα την πρώτη φορά και δεν τα ξέχασα ποτέ. Κάποια από τα βιβλία που

τελείωνα και θυμάμαι πως είχα ένα αίσθημα που μοιάζει πολύ με το αίσθημα, όταν ακούει κάποιος ένα τραγούδι που τον διεγείρει ή τον συναρπάζει· μια τέτοια αίσθηση απόλαυσης. Και αγαπημένους συγγραφείς. Ξέρεις, οι συγγραφείς χωρίζονται σ' αυτούς που αγαπάς, που αισθάνεσαι ένα αίσθημα οικειότητας και θα ήθελες αν τους είχες δίπλα σου να τους πεις «ευχαριστώ» και σ' αυτούς που δεν μοιράζεσαι αυτό το συναίσθημα, αλλά μπορείς να πεις «είσαι ταλέντο.» Π.χ., ο Τσέχωφ για μένα είναι από τους συγγραφείς που αγαπάω, όπως και ο Ντοστογιέφσκι, ο οποίος αν και θεωρώ πως είναι από τους κορυφαίους μυθιστοριογράφους παγκοσμίως, μπορώ να αναγνωρίσω ότι τα έργα του ήταν αδύναμα τεχνικά· αντιστοίχως, και του Σκαρίμπα που τον λατρεύω. Υπάρχουν άλλοι που είναι μάστορες, όπως ο Τολστόυ και ο Ναμπόκωφ.

Ποια η προτροπή σας στο φοιτητικό κοινό που μας διαβάζει;

Θα σας πω κάτι που είχα ακούσει σ' ένα συνέδριο, όταν ήμουν στην ηλικία εκείνη και μ' είχε συναρπάσει πολύ. Ο Jacques Cousteau είχε ασχοληθεί με την ωκεανογραφία και χάρις σ' αυτόν μπορέσαμε να εξερευνήσουμε τον ωκεανό. Ο Cousteau είχε πει, λοιπόν, «Cherchez tout», δηλαδή «να ψάχνετε τα πάντα.»

[Γιώργος Χαριτάτος, Βίβια Παναγιωτοπούλου]

Η πρόσοψη του Anima Libri, Κολοκοτρώνη 36

Παναγιώτα Σμυρλή, Λευκό Βαθύ

Η Παναγιώτα Σμυρλή έχει ρίζες από τη Σμύρνη, αλλά γεννήθηκε στην Πάτρα, όπου και ζει μόνιμα. Για χρόνια ισορροπούσε ανάμεσα στη λογιστική και τη λογοτεχνία, γράφοντας άρθρα, δοκίμια και διηγήματα για μικρούς και μεγάλους, ενώ βραβεύτηκε σε φιλολογικούς διαγωνισμούς στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Σήμερα, η τέχνη του λόγου είναι η κύρια ασχολία της. Το Λευκό Βαθύ αποτελεί το τελευταίο της μυθιστόρημα, ένα οδοιπορικό στα ζοφερά χρόνια του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου.

Πώς σχετίζεται ο τίτλος του βιβλίου, *Λευκό Βαθύ*, με το περιεχόμενό του;

Το λευκό σαν χρώμα εμπεριέχει τα πάντα. Βούτηξα, λοιπόν, στο βυθό του χρώματος, στο βάθος της ύπαρξης, εκεί

όπου όλα ενυπάρχουν, κάθε αιτία, πρόθεση ή συναίσθημα, στην πηγή κάθε ελπίδας, ιδανικού ή απόφασης. Εκεί, όπου το φως αιχμαλωτίζει τις σκιές κι αναδύονται οι αποχρώσεις. Η παράνοια και η αθωότητα ενδεδυμένες τον ίδιο πάλλευκο μανδύα.

Τι σας οδήγησε ώστε μια περιδιάβαση σε μελανές σελίδες της παγκόσμιας ιστορίας να αποτελέσει το θέμα του τελευταίου σας βιβλίου;

Οι ιστορίες σε περιμένουν, δεν τις ψάχνεις εσύ. Έρχονται μέσα από μια συζήτηση, ένα ανάγνωσμα, μια εικόνα που θα σε αιχμαλωτίσει και θα δώσει τροφή στη σκέψη σου, ακόμα και μέσα από την τραυματική σιωπή ενός εμπλεκόμενου. Το ερέθισμα για να μπω στο κλίμα της εποχής του Β' Παγκόσμιου, ήταν η αφήγηση μιας κυρίας που διατηρούσε κατάστημα ρούχων, που μου μίλησε για την περιπέτεια μιας Πατρινής κι ενός αξιωματικού του Ιταλικού στρατού. Το ζευγάρι αναστάτωσε τον Τύπο κι έγινε ορόσημο για πολλές δεκαετίες μετά. Αυτό αποτέλεσε την αφορμή να μπω σε αρχεία, να μελετήσω, όχι ακριβώς για την εξέλιξη της περιπέτειας του ζεύγους, αλλά για την περιρρέουσα ατμόσφαιρα και το κλίμα του πολέμου.

Η Ρεβέκκα πίστευε πως η ισχυρότερη δύναμη πάνω στη γη είναι η αγάπη, ο Όττο το καθήκον, ο Γιόχαν η εξουσία ενώ ο Βολφ, η εκδίκηση. Ποια η προσωπική σας γνώμη;

Κάθε ένας μας είναι μοναδικός και κρύβει πολλά αποθέματα δύναμης μέσα του. Αν αναγνωρίσουμε αυτή τη δύναμη και τη διοχετεύσουμε γύρω μας, με γνώμονα το καλό όχι μονάχα το

δικό μας αλλά και του συνόλου, τότε όλα θα γίνουν καλύτερα. Να λειτουργήσει το εμείς αντί του εγώ. Τα εγωκεντρικά μοτίβα και η συγκεντρωτική εξουσία οδηγούν σε ακρότητες. Η αγάπη, σε μια πιο πλούσια και ευρεία μορφή, θεωρώ πως είναι η βασική συμπαντική αρετή.

Πώς καταφέρατε να διατηρήσετε την ισορροπία μεταξύ της ιστορίας και του μυθιστορήματος;

Αυτό είναι κάτι που χρειάζεται καλό χειρισμό. Συμβαίνει να πέσει κανείς στην παγίδα να προβάλει συνεχή ιστορικά στοιχεία εις βάρος των ηρώων του, με την πρόθεση να μπει πιο ουσιαστικά στην ατμόσφαιρα που εξελίσσονται τα δρώμενα ή και το αντίθετο. Για να το αποφύγω, αλλά και να βοηθήσω τον αναγνώστη να κατανοήσει ποιες ήταν οι πολιτικοοικονομικές συνθήκες που ανέδειξαν τον φασισμό, έγραψα το κεφάλαιο τέσσερα. Σε λίγες σελίδες, σε μια περίληψη ουσιαστικά της έρευνας που προσπάθησα σε επίπεδο ιστορικό, γνωστικό, ψυχολογικό και μεταφυσικό, θα μπορέσει να κατανοήσει τις συνθήκες που επέτρεψαν αυτό το είδος ψυχαναγκαστικής βίας που ώθησε μεγάλη μερίδα του γερμανικού πληθυσμού, να αντιμετωπίσει τον συνάνθρωπο ως μέσο σαδιστικής εκτόνωσης, χωρίς να υπολογίζει καν στο γεγονός ότι ανήκει στο ανθρώπινο είδος.

Πόσο εύκολο ήταν να πετύχετε μια πολυπρόσωπη αφήγηση με ταυτόχρονη βαθιά διεισδυτική ματιά στη ψυχοσύνθεση των δρώντων προσώπων;

Πραγματικά, δεν ξέρω αν είναι εύκολο ή δύσκολο, πάντως είναι το ζητούμενο για μένα. Τα βιβλία έχουν πολλούς αποδέκτες, πολλές αναγνώσεις, διαφορετική εστίαση, άλλες αναφορές. Κάθε ένας εισπράττει αυτό που μπορεί να δει. Έτσι συμβαίνει και με τον συγγραφέα. Η ματιά πέφτει πρώτα στο εξωτερικό περίβλημα κι έπειτα διεισδύει όλο και πιο βαθιά, ακόμα βαθύτερα, μέχρι να φτάσει στον πυρήνα και από εκεί επιτέλους να αναδυθεί.

[Φωτεινοπούλου Παναγιώτα]

Ανοιχτή επιστολή του Παναγιώτη Λιανού:

«Φόβοι για την πορεία της ελληνικής γλώσσας»

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Αφορμή γι' αυτή την επιστολή μου έδωσε μία ομιλία που πραγματοποιήθηκε διαδικτυακά χθες το βράδυ από τον Αν. Καθηγ. του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών κ. Ξυδόπουλο, με θέμα «Γλωσσικοί μύθοι και γλωσσολογικές αλήθειες»: <https://www.youtube.com/channel/UCR21Rt7H30u-Mqlfaj5sReA/live> [1]. Η ομιλία αυτή μου άφησε μία πικρή γεύση, υπό την έννοια ότι όλοι οι φόβοι που εκφράζουμε για την πορεία και το μέλλον της ελληνικής γλώσσας θεωρούνται από ορισμένους επιστημονικούς κύκλους ως ανυπόστατοι μύθοι. Δεν θα αναλύσω τα κύρια σημεία της ομιλίας. Αυτό θα ήταν σοβαρό ατόπημα, καθόσον όπως είπα δεν έχω τα προσόντα για τέτοιου είδους ανάλυση. Όσοι το θέλουν μπορούν να ανατρέξουν στην ομιλία είτε διαδικτυακά είτε μέσω του ομιλητή, αν ο ίδιος είναι

διαθέσιμος. Θα ήθελα, όμως, να εκφράσω την άποψή μου για αυτούς τους φόβους, έστω και αν δεν τεκμηριώνονται επιστημονικά.

Οι φόβοι για την πορεία και το μέλλον της ελληνικής γλώσσας ομοιάζουν πάρα πολύ με τους φόβους για το περιβάλλον. Έχουν αλλάξει πάρα πολλά πράγματα μέσα σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα και αυτό δημιουργεί έκδηλη ανησυχία. Το γεγονός ότι όλοι οι πολίτες καλούνται να γίνουν μέτοχοι στη μόρφωση χωρίς να διαθέτουν την ίδια έφεση και μαθησιακή ικανότητα δημιουργεί αναπόφευκτα συμβιβασμούς στις απαιτήσεις της γλωσσικής επάρκειας. Αυτό, όμως, δεν σημαίνει ότι πρέπει να τα ισοπεδώσουμε όλα και να παραδοθούμε αμαχητί και χωρίς στόχους στη λογική της ήσσονος προσπάθειας.

Συνέχεια στη σελίδα 12>

Ανοιχτή επιστολή του Παναγιώτη Λιανού:

«Φόβοι για την πορεία της ελληνικής γλώσσας»

Θέλω να γίνω πιο σαφής διαλέγοντας να εστιάσω σε έναν από τους πολλούς φόβους για το μέλλον της γλώσσας μας και συγκεκριμένα στη χρήση της λατινικής αλφαβήτου στην αναγραφή της ελληνικής γλώσσας. Το καταλαβαίνω ότι σε ορισμένες περιπτώσεις τούτο είναι αναπόφευκτο. Δεν καταλαβαίνω, όμως, γιατί πρέπει η λατινική αλφάβητος να χρησιμοποιείται εκεί που δεν χρειάζεται. Γιατί, παραδείγματος χάριν, τούτο το βήμα να αναγράφεται με λατινικούς χαρακτήρες TOVIMA και όχι με τον ελληνικότατο τίτλο, π.χ., ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΒΗΜΑ; Όταν στέλνουμε μία επιστολή στο «TOVIMA», έρχεται πίσω ένα μήνυμα επιβεβαίωσης γραμμένο σε Greeklish. Υποτίθεται ότι αυτό γίνεται για να είναι αναγνώσιμο από όλους τους υπολογιστές. Σήμερα όλα τα υπολογιστικά συστήματα διαβάζουν και γράφουν Ελληνικά. Το όνομα ενός αρχείου μπορεί κάλλιστα να είναι στα Ελληνικά. SMS στέλνονται μια χαρά στα Ελληνικά! Δεν καταλαβαίνω προς τι η επιμονή στα Greeklish. Είναι σαν να λέμε ότι καταργούμε τα πεζοδρόμια, γιατί ΑΜΕΑ δεν μπορούν να ανεβούν στα πεζοδρόμια. Δεν καταργούμε τα πεζοδρόμια, αλλά μπαίνουμε στον κόπο να φτιάξουμε, σαν πολιτισμένη κοινωνία, ειδικές προσβάσεις στα πεζοδρόμια για τα ΑΜΕΑ. Η πράξη μας αυτή

είναι πράξη φροντίδας που εξυψώνει το πολιτιστικό μας επίπεδο.

Η γνώμη μου είναι, ότι η χρήση των Greeklish είναι πράξη ενίοτε ελιτίστικη και ενίοτε πράξη απόκρυψης ενοχής. Ενοχή για την άγνοια. Και οι δύο πράξεις είναι καταδικαστέες. Ελιτίστικη συμπεριφορά είναι όταν χρησιμοποιείς μια μορφή γλώσσας (και γραφής) για να δηλώσεις ότι ανήκεις σε ορισμένη πολιτική, οικονομική, θρησκευτική ή άλλη ομάδα. Ελιτίστικη είναι αυτή η τελευταία τηλεοπτική μόδα να αναγράφεται # ακολουθούμενη από μια «ατάκα» σε Greeklish. Ενοχική συμπεριφορά είναι όταν δεν μπαίνεις στον κόπο να μάθεις ορθογραφία (ορθή-γραφή) και καταργείς την ορθογραφία με τη χρήση λατινικών χαρακτήρων.

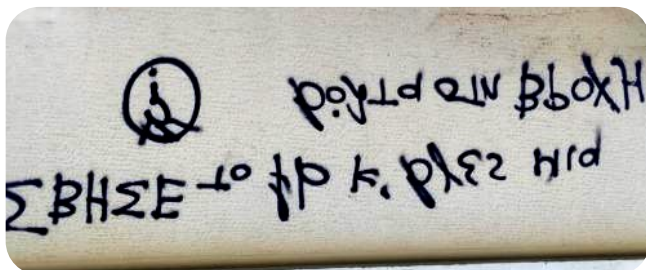
Ανήκω, προφανώς, σε αυτούς που ανησυχούν για το μέλλον της γλώσσας μας. Η γλώσσα μας είναι σαν την ελιά. Ζει αιώνες, αλλά χρειάζεται φροντίδα. Δεν μπορείς να της κόψεις τις ρίζες. Θα ξεραθεί, όσο κι αν είναι δένδρο ανθεκτικό.

[Παναγιώτης Λιανός, Ομότιμος Καθηγητής Τμήμα Χημικών Μηχανικών]

Talking Walls

Από τα "Ακατάταχτα"

Από τα "Θετική Ενέργεια- Συμβουλές"

Πριν από λίγες ημέρες ανακοινώθηκε με μεγάλη χαρά η επίσημη κυκλοφορία της ιστοσελίδας του project: Talking Walls.

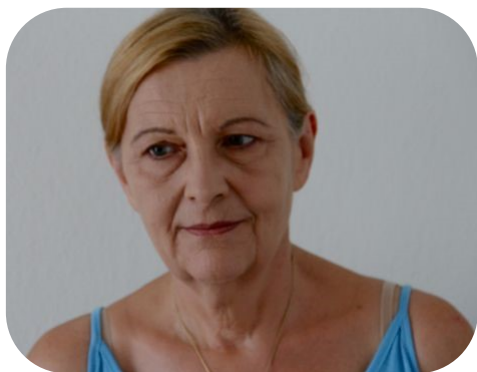
Τι είναι το Talking Walls;

Τον Μάρτιο του 2019 μια ομάδα φοιτητ@ από την ειδίκευση της Γλωσσολογίας (τμήμα Φιλολογίας) ξεκίνησε ένα πρωτότυπο project. Στο πλαίσιο του μαθήματος της «Κείμενογλωσσολογίας», με επικεφαλής και συντονίστρια της όλης δράσης την κα. Καραχάλιου Ουρανία, θέλησαν όλ@ μαζί να διερευνήσουν το αν οι τοίχοι «μιλούν». Ομόφωνα απάντησαν πως «ναι, φυσικά και μιλούν». Το όλο εγχείρημα ξεκίνησε με τη σταδιακή καταγραφή των συνθημάτων που συναντάει κάποι@ στους δρόμους της Πάτρας: άλλα μικρά, άλλα μεγάλα, άλλοτε ευανάγνωστα και άλλοτε δυσεύρετα. Απώτερος σκοπός ήταν η δημιουργία ενός corpus συνθημάτων, το οποίο θα ήταν διαθέσιμο για κάθε είδους γλωσσολογικής- και μη- έρευνας. Μέχρι στιγμής η βάση περιλαμβάνει πάνω από 600 συνθήματα φωτογραφισμένα από το κέντρο της πόλης και κατηγοριοποιημένα σε αντιπροσωπευτικές κατηγορίες για εύκολη περιήγηση.

Τα συνθήματα αυτά που ερευνήσαμε και φωτογραφίσαμε, κατατάσσονται στο site στις επιμέρους κατηγορίες: τα αθλητικά, athyrostomy, τα ακατάταχτα, τα αυτοαναφορικά, θετική ενέργεια – συμβουλές, τα κοινωνικοπολιτικά, στιχοπλοκίες, τα απαισιόδοξα, τα τοπικιστικά. Επίσης, μερικά από αυτά υπάρχουν «καρφισωμένα» σε χάρτη, δηλαδή που ακριβώς βρίσκονται στην πόλη. Η αναζήτηση στα συνθήματα είναι μια εύκολη διαδικασία. Κάποι@ μπορεί να «περιηγηθεί» στις κατηγορίες και να ψάξει μόν@ ή πηγαίνοντας στην κατηγορία corpus, να βάλει «λέξεις – κλειδιά» (π.χ. αγάπη) ή διεύθυνση και να βρει ποικίλα συνθήματα που σχετίζονται με τη λέξη που έχει τοποθετήσει ή με τη διεύθυνση, αντίστοιχα.

Μπορείτε να μας επισκεφτείτε στο site μας: www.talkingwalls.gr/, στην ομάδα μας στο Facebook: Talking Walls Πάτρας αλλά και στο Instagram: talkingwallspatras

Συνέντευξη με τη Μελίνα Βαμβακά

Πώς πήρατε την απόφαση να γίνετε ηθοποιοί;

Αποφάσισα να ασχοληθώ με το θέατρο λόγω της ανάγκης έκφρασης και διαφυγής από το καταπιεστικό περιβάλλον που ζούσα. Ήταν τα χρόνια της δικτατορίας, σπούδαζα στο τμήμα Αρχαιολογίας στο ΕΚΠΑ, από το οποίο απεφοίτησα. Τότε ο χώρος που μπορούσαμε να εκφραστούμε ήταν το Θεατρικό Τμήμα. Την πρώτη παράσταση στο Ηρώδειο μας την απαγόρευσαν για γραφειοκρατικούς λόγους, όμως στην ουσία εμπόδιο αποτέλεσε το έργο και οι συντελεστές: *Σφήκες σε μετάφραση Αυγέρη και μουσική Λεοντή, γνωστών αριστερών φρονημάτων...* Τότε είχα αρχίσει να βλέπω παραστάσεις στο Θέατρο Τέχνης του Κουν και είχα γοητευτεί από τη μαγεία που δημιουργούσαν. Με προτροπή αγαπημένου μου προσώπου που έφυγε νωρίς από αυτόν τον κόσμο και κρυφά από την οικογένειά μου, έδωσα εξετάσεις στο Θέατρο Τέχνης και από τότε βρέθηκα στον ιδιαίτερο αυτό κόσμο της καλλιτεχνικής δημιουργίας.

Ποια η εμπειρία να έχετε μία προσωπικότητα τέτοιου βεληνεκού δασκαλού σας;

Ήμουν δίπλα στον Κουν τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια της ζωής του. «Δεν κάνουμε θέατρο για το θέατρο. Δεν κάνουμε θέατρο για να ζήσουμε. Κάνουμε θέατρο για να πλουτίσουμε τους εαυτούς μας, το κοινό, κι όλοι μαζί να βοηθήσουμε να δημιουργηθεί ένας ψυχικά πλούσιος πολιτισμός... Μαζί ίσως κάτι μπορέσουμε να κάνουμε... Να γιατί διαλέξαμε το θέατρο σαν μορφή εκδήλωσης του ψυχικού μας κόσμου!». Αυτά ήταν τα λόγια του και πιστεύω πως με εκφράζουν απόλυτα. Γι' αυτό κι έμεινα κοντά του, παρ' όλη την αυστηρότητα, τα σκληρά ωράρια των δοκιμών και της προσωπικής μελέτης. Ο Κουν και οι αείμνηστοι δάσκαλοί μου στη σχολή του, Λαζάνης, Χατζημάρκος, Κουγιουμτζής, πίστευαν αυτό: το να ερμηνεύεις κάθε χαρακτήρα με τη μεγαλύτερη δυνατή αλήθεια που μπορείς να αντλήσεις από τον εσωτερικό σου κόσμο, ακόμα κι αν ο ρόλος που ερμηνεύεις δεν εμπίπτει σε ρεαλιστικές μορφές, όπως ένα πουλί στους *Ορνίθες*.

Η ηθοποιός Μελίνα Βαμβακά γεννήθηκε στην Αθήνα το 1949. Θεωρείται μία από τις πιο έμπειρες ηθοποιούς της γενιάς της, καθώς έχει συμμετάσχει σε πληθώρα παραστάσεων και έχει συνεργαστεί με σημαντικούς σκηνοθέτες και ηθοποιούς. Επίσης έχει παίξει στον κινηματογράφο και την τηλεόραση, λόγου χάρη στις επιτυχημένες τηλεοπτικές σειρές «Το νησί», «Όνειρο ήταν», «Έτσι ξαφνικά», «Η Ιωάννα της καρδιάς» κ.ά.

Είναι γνωστό πως έχετε παίξει στο θέατρο της Επιδάου. Ποια η αίσθηση του να παίζετε στον συγκεκριμένο χώρο;

Για χρόνια ολόκληρα η Επίδαυρος σηματοδοτούσε τα καλοκαίρια μας. Ξεκινήσαμε με το Θέατρο Τέχνης να βιώνουμε αυτή τη μοναδική εμπειρία! Το δέος κυριαρχούσε, αλλά στην πορεία η μεγαλοπρέπεια του χώρου μας γαλήνευε. Η χαρά μας ήταν τεράστια για τη συμμετοχή μας σε παραγωγή Αρχαίου Δράματος. Συνοψίζοντας, στην Επίδαυρο έπαιξα με παραγωγές του Θεάτρου Τέχνης, του Θεσσαλικού, του Εθνικού, του ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ Πάτρας και του Απλού Θεάτρου. Η διαδρομή από τα καμαρίνια στο θέατρο, οι θεατές, τα φώτα, το χειροκρότημα, η συγκίνησή μας όταν όλα έχουν πάει καλά έπειτα από μήνες προετοιμασίας, ή και η απογοήτευση όταν κάτι δεν είχε λειτουργήσει, εμπειρίες που δεν ξεχνάς!

Ποια συνεργασία θυμάστε πιο έντονα;

Στα πενήντα χρόνια περίπου της καλλιτεχνικής μου πορείας που έχω ασχοληθεί κυρίως με το θέατρο, καθώς όσο φοιτούσα στο Θέατρο Τέχνης, οι υπόλοιποι χώροι, όπως ο κινηματογράφος και η τηλεόραση, ήταν απαγορευμένοι σύμφωνα με τους άγραφους νόμους του, είναι δύσκολο να επιλέξω μία μόνο συνεργασία - παράσταση. Θυμάμαι την εμβληματική παράσταση των *Ορνίθων*, κατά τις πρόβες της οποίας μας συμβούλεψε ο ίδιος ο Τσαρούχης. *Θυμάμαι ακόμη την Ορέστεια με Κλυταιμνήστρα τη Μελίνα Μερκούρη και μία Επίδαυρο γεμάτη, κάτι το οποίο δεν είχε ξαναγίνει! Επιπλέον, θυμάμαι τη συνεργασία μου με τον Λευτέρη Βογιατζή στον Θείο Βάνια με επίπνοες πρόβες οκτώ μηνών, αλλά εν τέλει μία αξέχαστη παράσταση! Δεν μπορώ να παραλείψω τη συνεργασία μου με τον Κώστα Τσιάνο στην υπέροχη *Ηλέκτρα* του Ευριπίδη με τη Λυδία Κονιδόρδου, καθώς επίσης τη συνεργασία μου με τη Νικαίτη Κοντούρη στη *Μήδεια*. Με την παράσταση αυτή επί Νίκου Κούρκουλου στο τιμόνι του Εθνικού κάναμε τον γύρο του κόσμου, αφού την παρουσιάσαμε σε όλα τα διεθνή φεστιβάλ από Αμερική μέχρι Αυστραλία κι από Ευρώπη μέχρι Κίνα και Ιαπωνία. Τέλος, ως προσωπική ιδιαίτερη στιγμή θεωρώ την ανάθεση του ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ Σερρών να παίξω τη Μάνα Κουράγιο του Μπρεχτ σε σκηνοθεσία Δημήτρη Ιωάννου το 2002.*

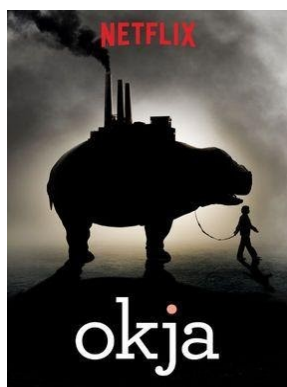
Ξέρουμε ότι έχετε παίξει στα θέατρα της πόλης μας. Μιλήστε μας για θεατρικές παραστάσεις στην Πάτρα, οι οποίες έμειναν χαραγμένες στη μνήμη σας.

Η Πάτρα με τα κοσμήματα της αρχιτεκτονικής, το Θέατρο Απόλλων και το Ρωμαϊκό Ωδείο, υπήρξε πάντα πόλος έλξης για τους θιάσους. Έτσι επιστρέφω στην Πάτρα με χαρά και νοσταλγία για στιγμές που έχω ζήσει, για φίλους μου και για παραστάσεις. Η Πάτρα ήταν μόνιμος σταθμός στις περιοδείες μας. Τρεις φορές έχω συνεργαστεί με το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ Πάτρας. Το 2003 στο *Συρανό ντε Μπερζεράκ του Ροσνάν σε σκηνοθεσία Νικαίτης Κοντούρη με τον αξέχαστο Μηνά Χατζησάββα στον ομώνυμο ρόλο. Την ίδια χρονιά στην *Ηλέκτρα του Ευριπίδη σε σκηνοθεσία Θέμη Μουμουλίδη με την Καρυοφυλλιά Καραμπέτη στον ομώνυμο ρόλο, αλλά και πρόσφατα στους *Μικροαστούς του Γκόρκι (2016-2017) σε σκηνοθεσία Κώστα Καζάκου. Και οι τρεις αυτές παραστάσεις αγαπήθηκαν από το κοινό και μου έδωσαν την ευκαιρία να γνωρίσω και να διατηρήσω καινούριους φίλους από τον χώρο μας, που κάποτε γίνεται ιδιαίτερα ανταγωνιστικός.***

Τι θα συμβουλευάτε τους φοιτητές μας που θέλουν να ασχοληθούν με το θέατρο και την ηθοποιία;

Κάποια στιγμή στη σχολή του Θεάτρου Τέχνης ερωτηθήκαμε ποιο είναι το μεγαλύτερο προσόν για να γίνουμε ηθοποιοί. Η απάντηση ήταν: Μεγάλο στομάχι! Η ανταχή για να αντιμετωπίσεις τις τρομερές δυσκολίες, την ανεργία και τον ανταγωνισμό. Τα πράγματα πενήντα χρόνια μετά δεν έχουν αλλάξει πολύ. Θα έλεγα ότι είναι δυσκολότερα, παρ' όλο που οι θέσεις εργασίας έχουν αυξηθεί ελέω τηλεόρασης κυρίως. Ωστόσο, υπάρχει υπερπροσφορά εργαζομένων, καθότι τα τελευταία χρόνια αυξήθηκαν δραματικά οι σχολές. Την εποχή του κορωνοϊού ένας από τους περισσότερους πληττόμενους κλάδους είναι αυτός των ηθοποιών, αφού ματαιώθηκαν όλες οι καλλιτεχνικές δραστηριότητες. Είναι πολύ δύσκολο να συμβουλευείς έναν νέο άνθρωπο ν' ακολουθήσει ή όχι αυτόν τον κλάδο. Φυσικά, αν το θέλει πραγματικά, τίποτα δεν μπορεί να τον σταματήσει, αρκεί να έχει επίγνωση των δυσκολιών και της γοητείας που ασκεί η τέχνη της ηθοποιίας.

[Επιμέλεια: Αγγελική Ματράκα]

Κριτική ταινίας

Okja

Κατηγορία: Περιπέτεια/ Δράμα

Έτος παραγωγής: 2017

Χώρα παραγωγής: Ν. Κορέα, ΗΠΑ

Διάρκεια: 121'

Σκηνοθέτης: Μπονγκ Τζουν- Χο

Πρωταγωνιστές: Τίλντα Σουίντον, Πολ Ντένο, Αν Σέο Χιουν

Η «Okja» αποτελεί ένα από τα αριστοτεχνικά δημιουργήματα του πολυβραβευμένου Νοτιοκορεάτη σκηνοθέτη Μπονγκ Τζουν-Χο. Η συμμετοχή της δε στο φεστιβάλ των Καννών 2017 απέσπασε διάφορες αντιδράσεις, κυρίως εξαιτίας του γεγονότος ότι δεν πρόκειται για μια ταινία της μεγάλης οθόνης, αλλά του διαδικτυακού συνδρομητικού καναλιού Netflix. Βέβαια μετά την προβολή της τόσο ο σκηνοθέτης όσο και η υπόλοιπη ομάδα δικαιώθηκαν με το αποτέλεσμα που παρουσίασαν.

Λίγα λόγια για την υπόθεση: η ταινία ξεκινάει με πρώτο πλάνο στη Λούσι Μιράντο (Τίλντα Σουίντον), CEO της πολυεθνικής εταιρίας κρέατων Μιράντο, η οποία στην προσπάθειά της να εξασφαλίσει το μέλλον της εταιρίας της παρουσιάζει μια καινοτόμο ιδέα. Έχοντας ανακαλύψει ένα είδος υπερ-γουρουνιών στέλνει 26 από αυτά σε αγρότες από όλον τον κόσμο -στο πλαίσιο ενός διαγωνισμού- για να τα αναθρέψουν για μια δεκαετία, ώστε να βρεθεί το καταλληλότερο περιβάλλον για την ανάπτυξή τους. Νικήτρια αναδεικνύεται η Okja, η οποία ζει στη Ν. Κορέα υπό την φροντίδα της μικρής Mija (Αν Σέο Χιουν) και του παππού της. Οι άνθρωποι της Μιράντο παίρνουν, παρά τη θέλησή τους, την Okja ώστε να τη φέρουν πίσω στη Νέα Υόρκη, να την παρουσιάσουν στον κόσμο και να την οδηγήσουν προς κατανάλωση. Αντιδρώντας σε αυτόν τον χωρισμό, η Mija ξεκινάει την προσπάθειά της να απελευθερώσει την Okja και να επιστρέψουν πίσω μαζί. Σ' αυτό το ταξίδι βρίσκεται αντιμέτωπη -όσο και εγκλωβισμένη- ανάμεσα στον σκληρό κόσμο της βιομηχανίας, τους ακτιβιστές και το ζήτημα της επιστημονικής ηθικής.

Η «Okja» αγγίζει καίρια και διαχρονικά ζητήματα, όπως είναι η βιομηχανική απληστία, τα δικαιώματα των ζώων και η καταπάτησή τους, καθώς και το σε πόσο ακραίο σημείο μπορούν να φτάσουν κάποιες οργανώσεις ακτιβισμού. Ο Μπονγκ Τζουν-Χο δεν διστάζει, δεν προσπαθεί να ωραιοποιήσει το μήνυμα που θέλει να περάσει. Αντίθετα, παρουσιάζει τη σκληρή πραγματικότητα μέσα από σκηνές, οι οποίες πολλές φορές σοκάρουν από την ωμότητα και τη βιαιότητα απέναντι στα ζώα. Η εξισορρόπηση αυτής της βαναυσότητας έρχεται μέσα από την ανάδειξη της τρυφερής και συναισθηματικής σχέσης της Okja και της Mija, η οποία χτίζεται στο κοινό από τα πρώτα λεπτά της ταινίας. Πρόκειται για μια ιδιαίτερη σχέση αγάπης· η Okja δεν είναι απλά ένα ακόμα καλοφτιαγμένο CGI, αλλά η έξυπνη, πιστή και μοναδική φίλη της Mija (όπως συμβαίνει και αντίστροφα). Αυτούς τους δύο αντίθετους πόλους της ταινίας πλαισιώνει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο το χαρακτηριστικό στοιχείο του Μπονγκ Τζουν-Χο, η μαύρη κωμωδία δίνοντας μια μικρή ανακούφιση στο κοινό τις κατάλληλες στιγμές.

Αναμφίβολα, η «Okja» συγκαταλέγεται ανάμεσα στις καλύτερες ταινίες της σύγχρονης εποχής, αφού αποτελεί ένα κομψοτέχνημα συνδυασμού αμερικανικού και κορεάτικου κινηματογράφου. Ακολουθώντας ο θεατής τη Mija στο ταξίδι της, έρχεται και αυτός αντιμέτωπος με τη διπροσωπία, την απληστία, τη βιαιότητα, αλλά και την αγάπη, την αθωότητα και την κινητήρια δύναμη της θέλησης. Μέσα από την αβίαστη εναλλαγή αυτών των στοιχείων μέσα στις σκηνές, εγείρεται η κριτική σκέψη όχι με τρόπο αυστηρά διδακτικό, αλλά με έναν τρόπο που προβληματίζει και ταυτόχρονα ψυχαγωγεί.

Κριτική σειράς

Unorthodox

Το «Unorthodox» αποτελεί μια σειρά του Netflix, η οποία ξεκίνησε την προβολή της στις 26 Μαρτίου 2019 κι αποτελείται μόνο από 4 επεισόδια, διάρκειας -περίπου- μίας ώρας. Η σειρά είναι εμπνευσμένη από το βιβλίο «Unorthodox: The Scandalous Rejection of My Hasidic Roots» της Deborah Feldman, το οποίο είναι βασισμένο σε αληθινά γεγονότα που βίωσε η συγγραφέας.

Η ιστορία διαδραματίζεται στην κοινότητα Σάτμαρ, του Γουίλιαμσπεργκ στο Μπρούκλιν, μια αυστηρή κοινότητα Χασιδιστών. Η πρωταγωνίστρια, Έστερ, αποφασίζει να φύγει και να αφήσει πίσω της την οικογένεια και τον γάμο της, προκειμένου να κυνηγήσει τα όνειρά της και μια καλύτερη ζωή, χωρίς καταπίεσεις και δεσμεύσεις. Έχοντας ως μοναδικό ενέχυρο τα κοσμήματά της, λίγα χρήματα κι ένα εισιτήριο χωρίς επιστροφή αποφασίζει να πάει να κατοικήσει στο Βερολίνο. Η Έστερ, γνωρίζει μια άλλη πτυχή του κόσμου -και του εαυτού της- χωρίς τις παράλογες απαιτήσεις που υπήρχαν στην κοινότητα που ανήκε, ενώ της δίνεται η ευκαιρία να συναναστραφεί με κόσμο, να καλλιεργήσει τα ενδιαφέροντά της, να διευρύνει τους ορίζοντές της και να αλλάξει απόψεις. Όμως, την περιμένουν και κάποιες απρόσμενες εκπλήξεις.

Εκτός από το ενδιαφέρον που έχει η ίδια η ιστορία, παρουσιάζονται και τα ιδιαίτερα ήθη, έθιμα και συνήθειες των Εβραίων. Έθιμα σχετικά με τον γάμο, την παιδική – εφηβική ηλικία των κοριτσιών, αλλά και τι απόψεις έχουν σχετικά με απλά, καθημερινά θέματα, καθώς και πώς οι ίδιοι αντιμετωπίζουν τον κόσμο. Επίσης, εντυπωσιάζει κι η εξωτερική εμφάνιση των ανθρώπων αυτών, τι ενδυματολογικές επιλογές έχουν και τα δύο φύλα, τα χτενίσματά τους κλπ.

Συνοψίζοντας, αποτελεί μια σειρά η οποία παρακολουθείται μέσα σε 1 ημέρα χωρίς να το καταλάβεις. Όσα κι αν γραφτούν, δεν αντικατοπτρίζουν ούτε στο ελάχιστο τα γεγονότα που συμβαίνουν και τα συναισθήματα που προκαλεί στον θεατή.

[Χρύσα Κωστοπούλου]

A Tempo

Μουσικές Επιλογές Ιουνίου

Jamiroquai – Cosmic Girl

Boris Brejcha – To The Moon And Back

Jain – Makeba (Federico Scavo Remix)

Megan Thee Stallion – Savage feat. Beyonce

Conkarah feat. Shaggy – Banana (DJ Fle – Minisiren Remix)

Moby – Extreme Ways

Junk Yard Rhythm Section – Falling (Kolombo Remix)

Nelly Furtado – Turn Off The Light

Roddy Ricch – The Box

Monolink – Return To Oz (ARTBAT Remix)

[Φώτης Γαλανόπουλος]

ΜΙΚΡΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ο ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ ΣΤΙΣ ΑΝΤΑΛΛΑΓΕΣ ERASMUS+

Το Erasmus Student Network (ESN) δημοσίευσε έρευνα η οποία αποτυπώνει τις εμπειρίες των φοιτητών Erasmus+ όσον αφορά τις επιπτώσεις του covid-19 στους συμμετέχοντες σε όλη την Ευρώπη. Στην έρευνα συμμετείχε και το ESN του Πανεπιστημίου Πατρών, ESNUOPA (<https://uopa.esngreece.gr>). Μπορείτε να βρείτε την έκθεση «Student Exchanges in Times of Crisis - Research report on the impact of COVID-19 on student exchanges in Europe» στο ακόλουθο link: <https://esn.org/covidimpact-report>

ΝΕΟΤΕΡΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ COVID-19

ΑΕΡΙΣΜΟΣ – ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΣ ΧΩΡΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ

Με βάση τα υπάρχοντα δεδομένα, οι βασικές συστάσεις που αφορούν τον αερισμό και τη χρήση των συστημάτων εξαερισμού-κλιματισμού των δημοσίων κτιρίων για την αποφυγή της διάδοσης του κορωνοϊού, σύμφωνα με την ιατρού εργασίας και τον τεχνικό ασφαλείας του Ιδρύματος, είναι οι εξής:

- Εξασφάλιση του φυσικού αερισμού των εσωτερικών χώρων με φρέσκο εξωτερικό αέρα, όσο συχνότερα γίνεται.
- Τα παράθυρα να είναι ανοικτά καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας του γραφείου ή όσο περισσότερο γίνεται. Συνιστάται να παραμένουν για τουλάχιστον 15 λεπτά ανοικτά όταν κάποιος εισέρχεται σε ένα δωμάτιο, ιδιαίτερα αν το δωμάτιο είχε χρησιμοποιηθεί από άλλους πριν από αυτόν.
- Οι θύρες να είναι ανοικτές, εφόσον δεν είναι απαραίτητη η ιδιωτικότητα.
- Μονάδες κλιματιστικών, τύπου fancoil (FCU) ή διμερούς τύπου (splitunits), πρέπει να αποφεύγεται να λειτουργούν, όταν είναι εφικτό. Όταν δεν είναι εφικτό, να τίθενται σε συνεχή λειτουργία 24/7 με παράλληλη παροχή φυσικού αερισμού (ανοικτά παράθυρα) και σύμφωνα με την σχετική εγκύκλιο του Υπουργείου Υγείας (Αρ. Πρωτ.:Δ1(δ)/ ΓΠ οικ. 26645, 23-4-2020). Η σύσταση αυτή αποσκοπεί στην αποφυγή της επανεισόδου των ιών στην περίπτωση διακοπής και επανέναρξης της λειτουργίας των μονάδων καθώς και στην επαρκή ανανέωση του εσωτερικού αέρα με φρέσκο. Νεότερη Κοινή Υπουργική Απόφαση με Αριθμ. Δ1α/ΓΠ.οικ. 30612/16.5.2020 (ΦΕΚ 1869/17.5.2020 Β') [ΦΕΚ 1869/17.5.2020 Β](#) «Κανόνες τήρησης αποστάσεων σε ιδιωτικές επιχειρήσεις, δημόσιες υπηρεσίες και άλλους χώρους συνάθροισης κοινού στο σύνολο της Επικράτειας, προς περιορισμό της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19.» Κ.Υ.Α με Αριθμ. ΔΙΔΑΔ/Φ.64/346/9011/14-05-2020 (ΦΕΚ Β' 1856) [\(ΦΕΚ Β' 1856\)](#). «Καθορισμός ομάδων αυξημένου κινδύνου για σοβαρή λοίμωξη COVID 19»

Θέλετε να συμμετάσχετε στην ομάδα του περιοδικού; Αν έχετε ιδέες για άρθρα, ρεπορτάζ, φωτογραφίες, σκίτσα, ή θέλετε να βοηθήσετε στη φιλολογική ή/και καλλιτεχνική επιμέλεια, μπορείτε να έρθετε σε επαφή μαζί μας με ένα μήνυμα στο newsletter@upatras.gr

ΒΡΑΧΑΤΗΣ, ΤΟΜΚΟΣ, ΝΙΚΟΛΙΤΣΕΑΣ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΟΥΣ 1000 ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Σύμφωνα με το Guide2Research ανάμεσα στους 1000 κορυφαίους επιστήμονες του 2020 στην Επιστήμη των Υπολογιστών και της Ηλεκτρονικής (Computer Science and Electronics) συγκαταλέγονται ο Μιχάλης Βραχάτης (Τμήμα Μαθηματικών) ο Ιωάννης Τόμκος (Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Τεχνολο-

Μ. Βραχάτης

Ι. Τόμκος

Σ. Νικολετσέας

γίας Υπολογιστών) και ο Σωτήρης Νικολετσέας (Τμήμα Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής). Οι υπολογιστές είναι ένα γνωστικό αντικείμενο που το Πανεπιστήμιό μας διαχρονικά διακρινόταν. Οι συνάδελφοι συνεχίζουν την παράδοσή αυτή, τους αξίζουν συγχαρητήρια.

ΤΑ ΝΕΑ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Δωρεάν Πρόσβαση στα ηλεκτρονικά περιοδικά του Chicago University Press

Θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε ότι η Βιβλιοθήκη και Υπηρεσία Πληροφόρησης εξασφάλισε δωρεάν δοκιμαστική πρόσβαση στα ηλεκτρονικά περιοδικά του University of Chicago Press. Ανά-

μεσα στα ηλεκτρονικά περιοδικά του διαθεματικού αυτού πανεπιστημιακού εκδοτικού οίκου μπορεί κάποιος να βρει τα Classical Philology, The Elementary School Journal, Ethics, The Journal of Geology, Journal of Labor Economics, The Journal of Law and Economics, Philosophy of Science, Schools: Studies in Education, κ.α. Η πρόσβαση ισχύει μέχρι τις 8 Ιουλίου. Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να δείτε στο σύνδεσμο:

<https://library.upatras.gr/news/chicagopress>

Δωρεάν Πρόσβαση σε Πηγές – Ημερολόγιο Υπενθυμίσεων

Στον καιρό της πανδημίας και της έναρξης της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης η Βιβλιοθήκη και Υπηρεσία Πληροφόρησης παρείχε ευκαιρίες πρόσβασης σε ηλεκτρονικό περιεχόμενο, οι οποίες όμως ήταν παροδικές και όχι μόνιμες. Για να διευκολυνθεί το έργο των ερευνητών και να μη χαθεί χρόνος για αυτές τις ευκαιρίες, η ΒΚΠ έχει ομαδοποιήσει τις πηγές ανά ημερομηνία τερματισμού της δωρεάν πρόσβασης. Το ημερολόγιο αυτό διατίθεται σε μορφή Google Calendar, ώστε να το ενσωματώσει κάποιος στη διαδικτυακή του έκδοση ή να το «κατεβάσει» ως iCal αρχείο για εφαρμογές προγραμματισμού. Περισσότερες πληροφορίες στη διεύθυνση: <https://library.upatras.gr/news/accessexpirycalendar>

ISSN 2241-8180

9 772241 818003 >